

XX. évfolyam, 7. szám, 2017

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XX. évfolyam, 7. szám, 2017

Megjelenik havonta
2017. július 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések	27
Nemzetközi elővetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 90,95 forint/kilogramm volt 2017 júniusában. A zsírtartalom és a fehérjetartalom egyaránt 0,06 százalékpontos csökkenése és az alapár stagnálása miatt a nyerstej átlagára 1 százalékkal csökkent júniusban a májuséhoz képest és 38 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej kiviteli ára 102,02 forint/kilogramm volt 2017 júniusában, az előző havit 12 százalékkal, az előző év azonos hónapját 61 százalékkal haladta meg. A kiviteli ár 12 százalékkal volt magasabb a termelői átlagárnál.

A FAO júniusi előrejelzése szerint a világ tejtermelése 1,4 százalékkal 831 millió tonnára emelkedhet 2017-ben. A tejtermékek globális kereskedelme tejgyegetékre átszámítva 1 százalékkal 71,8 millió tonnára nőhet. A sovány tejpör globális kereskedelme 2,7 százalékkal, a sajté 2,1 százalékkal, a vajé 1,9 százalékkal bővíthet, míg a teljes tejpöré 0,5 százalékkal csökkenhet.

Az *ife* szerint az Európai Unióban a tejfelvásárlás júniusi növekedését a nyerstej árának emelkedése, a sajt belpiaci fogyasztásának mérsékelt növekedése, a tejsír iránti kereslet élénkülése és a világpiacon exportlehetőségek javulása okozta. A kínálat/kereslet viszonya előreláthatóan nem változik jelentősen 2017 második fél évében, az árak várhatóan az elmúlt hónapokban elért szinten maradhatnak.

KÉRDŐÍV A BIOMASSZA ALAPÚ GAZDASÁG SZEREPLŐI SZÁMÁRA

A biomassza alapú gazdaságon belüli tudásalapú mezőgazdaság alacsony teljesítménye és láthatósága a Közép-Kelet Európai országok kiemelkedő problémája, melynek megoldása érdekében célszerű nagyobb hangsúlyt fektetni a kutatásra, az innovációra és a határokon átnyúló együttműködésekre. A biomassza alapú gazdaság régióban mutatkozó kihívásainak konkrét beazonosítására az Agrárgazdasági Kutató Intézet nemzetközi – angol nyelvű – kérdőíves felmérést indított.

Kérjük, hogy a mindössze néhány perces kérdőív kitöltésével Ön is támogassa a mezőgazdaság tudásalapú fejlődését!

Az üzleti vállalkozások, közintézmények és felsőoktatási, akadémiai intézmények részére külön-külön kérdőív érhető el – ezek a felhívás szövegére kattintva, 2017. július 31-ig érhetők el.

Közreműködését köszönjük!

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára Új-Zélandon 58 százalékkal, az Európai Unióban 31 százalékkal, az USA-ban 15 százalékkal nőtt 2017 májusában az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon az ömlesztett vaj értékesítési ára (FOB Óceánia) 2017 27. hetén a 19. heti árnál 18 százalékkal, a *cheddar* sajté a 15. hetinél 18 százalékkal, a sovány tejpore a 21. hetinél 7 százalékkal magasabb, míg a teljes tejpore a 23. hetinél 2 százalékkal alacsonyabb volt. Kína sajtimportja 24 százalékkal, a sovány tejpore 12 százalékkal, a vaj és vajolajé 2 százalékkal nőtt, míg a teljes tejpore 5 százalékkal csökkent 2017 első öt hónapjában az előző év hasonló időszakához viszonyítva.

A FAO júniusi előrevetítése szerint a világ tejtermelése 1,4 százalékkal 831 millió tonnára emelkedhet 2017-ben. Ázsiában és Amerikában a tejkibocsátás növekedésére, Európában és Afrikában stagnálására, Óceániában csökkenésére lehet számítani. A tejtermékek globális kereskedelme tejegegyenértékre átszámítva 1 százalékkal 71,8 millió tonnára nőhet. A sovány tejpore globális kereskedelme 2,7 százalékkal, a sajté 2,1 százalékkal, a vajé 1,9 százalékkal bővíthet, míg a teljes tejpore 0,5 százalékkal csökkenhet. A tejtermékimport növekedésének fő hajtóereje Kína lehet. Oroszország, Mexikó, Ausztrália, a Fülöp-szigetek, Thaiföld, Jemen és a Koreai Köztársaság importja emelkedhet az idén az előző évihez képest, az USA-é és Japáné stagnálhat, míg Braziliában, Szaúd-Arábiában, Malajziában, Vietnámban és Nigériában csökkenésre lehet számítani. Az EU, az USA, Argentína és Kanada tejtermékexportja bővíthet, míg Új-Zélandé, Ausztráliáé és Svájcé csökkenhet a megfigyelt időszakban.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban 2017. 25–29. hét között nem változott jelentősen (42–43 euró/100 kilogramm között mozgott), Hollandiában 2017. 26–28. hét között 5 százalékkal csökkent. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan

38 euró/100 kilogramm volt július 12-én. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára július 17-én áfa nélkül, szállítási költséggel 42,5 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 42,25 euró/100 kilogramm, a fölözötté 17,75 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában július 10-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 43,25 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalék zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 41 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 43,25 euró/100 kilogramm, a fölözötté 20 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpore-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírtarték 126 százalékkal, a fehérjeérték 20 százalékkal nőtt, így az alapanyagérték 69 százalékkal volt magasabb 2017 júniusában az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2017. 7–29. hét között 53 százalékkal, a sovány tejpore a 16–29. hét között 6 százalékkal emelkedett. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiserelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 620 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiserelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpore 181,5 euró/100 kilogramm volt a 29. héten. Az ömlesztett vaj ára 180 százalékkal, a sovány tejpore 4 százalékkal volt magasabb az intervenciós árszintnél a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság a vaj és a sovány tejpore intervenciós felvásárlásának lehetőségét 2017. szeptember 30-ig nyitva tartja. A sovány tejpore intervenciós készletéből 2016 december és 2017 június között 44 585 tonnát tendereztettek, amelyből mindössze 140 tonnát értékesítettek.

Németországban a Központi Tejpiaci Szolgálat gyorsjelentése szerint a 27. héten a nyerstej felvásárlása az előző hetivel megegyezett, azonban az előző év azonos hetétől 2,2 százalékkal maradt el. Franciaországban a tejmenyiség szezonális csökkenése miatt az előző he-

tihez képest 1,1 százalékkal mérséklődött a nyerstej felvásárlása, amely az előző év azonos hetéhez képest 3,8 százalékos elmaradást jelent.

Az *ife* szerint az Európai Unióban a tejfelvásárlás júniusi növekedését a nyerstej árának emelkedése, a sajt belpiaci fogyasztásának mérsékelt növekedése, a tejszír iránti kereslet élénkülése és a világpiaci exportlehetőségek javulása okozta. A kínálat/kereslet viszonya előreláthatóan nem változik jelentősen 2017 második fél évében, az árak várhatóan az elmúlt hónapokban elért szinten maradhatnak. Az EU tejfelvásárlása mérsékeltén bővíthet ugyanekkor. A felvásárolt tejből inkább sajtot, mint vaját és tejporthat állíthatnak elő. Az *ife* kutatói szerint elméletileg az is megtörténhet, hogy a rendkívül magas vajárak miatt több vaját állíthatnak elő, ezért a vaj mellékterméke, a sovány tejporthat termelése is növekszik. A sovány tejporthat intervenciós készlete egyébként is bőséges és a kínálat további növekedése esetén a sovány tejporthat ára akár az intervenciós árszint alá is süllyedhet az elemzők szerint. A közösség soványtejporthat-termelése 10,4 százalékkal, zárókészlete 13 százalékkal csökkenhet, míg fogyasztása 2,7 százalékkal, exportja 21,9 százalékkal nőhet az idén az előző évihez képest.

Az EU vajtermelése 2,1 százalékkal, exportja 20,7 százalékkal, készlete 44 százalékkal csökkenhet, míg fogyasztása 0,4 százalékkal nőhet az idén az egy évvel korábbihoz képest. A vaj világpiaci és uniós ára az elmúlt hetekben meghaladta a korábbi rekordot. Ennek oka egyrészt az volt, hogy csillapodtak a vaj egészségre gyakorolt káros hatásával kapcsolatos hiedelmek és élénkült a kereslet a termék iránt. Másrészt a sajt és az élelmiszeriparban használt tejszín termelésének növekedése miatt kevesebb tejszírből gyártottak vaját az év eddig eltelt időszakában. A tej zsírtartalmának az elmúlt hónapokban megfigyelhető csökkenése tovább növelte a zsírhányt. A nyerstej zsírtartalmát a takarmányozással kevésbé lehet befolyásolni, mivel a tejszír kínálatát elsősorban a nyerstej mennyisége határozza meg, ezért a zsírhány várhatóan nem enyhül az év második felében sem.

Az EU-ban a sajt termelése 1,9 százalékkal, fogyasztása 0,7 százalékkal, exportja 7,5 százalékkal nőhet, míg készlete stagnálhat 2017-ben a 2016. évihez képest. A termelés abszolút értékben gyorsabban nőtt az exportnál az év első négy hónapjában, így éves szinten a termelés 191 ezer tonnával, az export 60 ezer tonnával lehet több. A belpiaci fogyasztás is tovább emelkedhet, ugyanakkor a raktárakban kevesebb sajt érlelődik, ezért nagyobb

mennyiségű tejet használhatnak sajftermelésre a következő hónapokban. A sajt iránt élénkülő kereslet és a szűkös kínálat hatására a sajtok ára a tavaszi alacsony szint után emelkedett és valószínűleg még nem érte el a csúcspontját. A világpiaci kereskedelem az orosz importtilalom ellenére ismét bővül. Az ázsiai piacok kereslete élénkül, és nemcsak az EU-ból, az USA-ból és Ausztráliából, hanem Törökországból és Iránból is szállítanak ide sajtot.

Az EU teljestejporthat-termelése 1,4 százalékkal, a fogyasztása 5,6 százalékkal csökkenhet, míg az exportja és a zárókészlete stagnálhat 2017-ben az előző évihez képest. A tejszír hiánya és a világpiacnál magasabb uniós árak csökkentik a teljes tejporthat versenyképességét a világpiacon.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 90,95 forint/kilogramm volt 2017 júniusában. A zsírtartalom és a fehérjetartalom egyaránt 0,06 százalékpontos csökkenése és az alapár stagnálása miatt a nyerstej átlagára 1 százalékkal csökkent júniusban a májusihoz képest és 38 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása a 2016. júniusnál 1 százalékkal, az előző havinál 6 százalékkal kevesebb volt.

A nyerstej kiviteli ára 102,02 forint/kilogramm volt 2017 júniusában, az előző havit 12 százalékkal, az előző év azonos hónapját 61 százalékkal haladta meg. A kiviteli ár 12 százalékkal volt magasabb a termelői átlagárnál. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 18 százalékkal nőtt júniusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 14 százalékkal, a feldolgozók 25 százalékkal több nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 22 százalékkal volt több a feldolgozóknál a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású trappista sajt feldolgozói értékesítési ára 42 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss zacskós tejé 31 százalékkal, az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 30 százalékkal, a tejfölé és a tehéntúróé egyaránt 17 százalékkal, az adagolt vajé és a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tejé 16 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 15 százalékkal emelkedett 2017 júniusában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej

fogyasztói ára áfa nélkül 11 százalékkal, az 1,5 százalék zsírtartalmú friss tejé 13 százalékkal, a trappista sajté 18 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban. A 2,8 százalék zsírtartalmú friss tej áfa nélküli fogyasztói ára kisebb mértékben emelkedett, mint a feldolgozó értékesítési ára (+15 százalék), illetve mint a nyerstej termelői ára (+38 százalék), amihez a 2017 januárjától életbe lépő áfacsökkentés is hozzájárulhatott.

A KSH adatai szerint Magyarország tehentejtermelése 1 százalékkal 1902 millió literre, a tejfelvásárlás 1 százalékkal 1547 ezer tonnára nőtt, míg a nyerstej kivitele 21 százalékkal 242 ezer tonnára csökkent 2016-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A termelés alig 1 százalékos növekedését az okozta, hogy a tejhozam 3 százalékkal 7730 liter/tehenre javult. A tejkibocsátás emelkedése az idei év eddig eltelt időszakában megállt, mivel a nyerstej felvásárlása az év első öt hónapjában 2 százalékkal, a teljes zsírtartalmú nyerstej exportja a termelői árnál alacsonyabb kiviteli ár hatására 4 százalékkal csökkent az év első négy hónapjában.

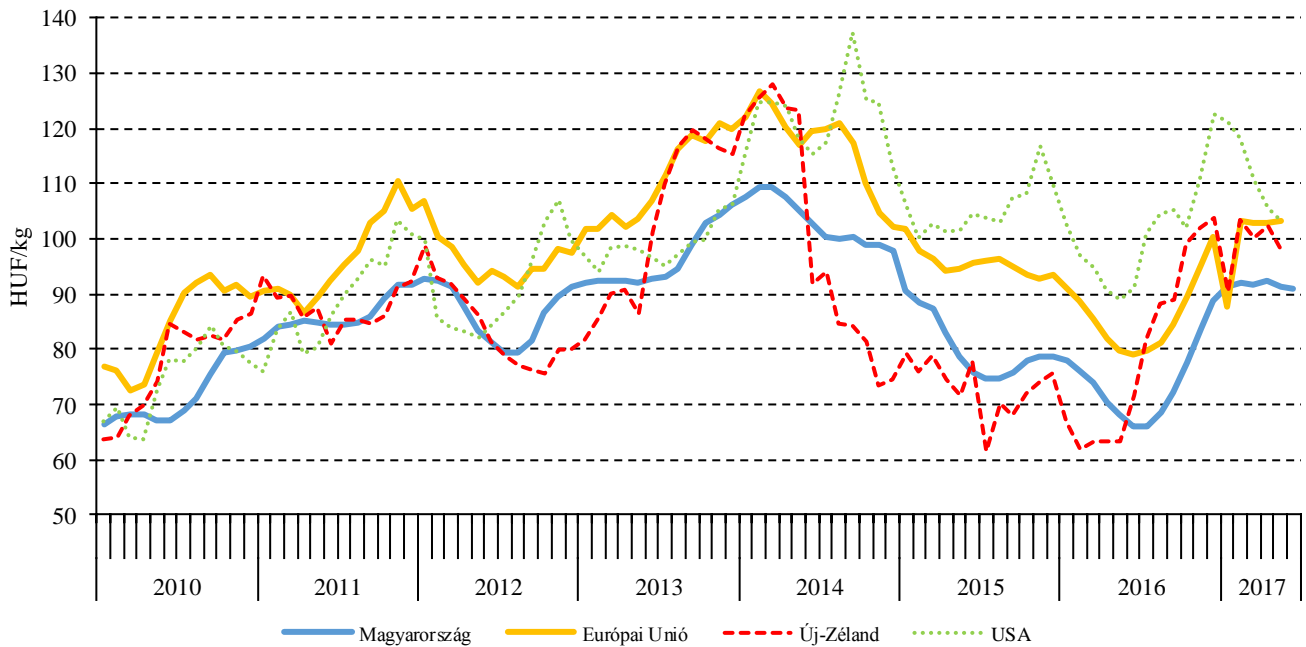
A KSH adatai szerint a tejtermékek termelése és értékesítése egyaránt 4 százalékkal emelkedett a január–áprilisi időszakban az előző évihez képest. Az értékesítésen belül az export 26 százalékkal nőtt, míg a belföldi értékesítés 1 százalékkal csökkent. Az AKI PÁIR adatai szerint a tehéntúró belföldi értékesítése 10 százalékkal, a tejfölé 8 százalékkal, a trappista sajté 3 százalékkal csökkent, míg a 2,8 százalék zsírtartalmú folyadéktejé 8 százalékkal nőtt az első félévben az előző évihez viszonyítva.

A KSH adatai szerint a tej és tejtermékek külkereskedelmi egyenlege továbbra is negatív maradt – a behozatal értéke 1 százalékkal volt magasabb a kivitel értékénél – és 88 százalékkal javult az év első négy hónapjában az előző évihez képest. A tej és tejtermékek importjának értéke 13 százalékkal, exportjának árbevétele 29 százalékkal nőtt a megfigyelt időszakban. A kivitel erőteljesebb növekedését az okozta, hogy a sajt és túró termékcsoport exportja 25 százalékkal, a dobozos tejé 73 százalékkal emelkedett, míg ugyanezen termékek behozatala 14, illetve 3 százalékkal csökkent.

Ábrák, táblázatok

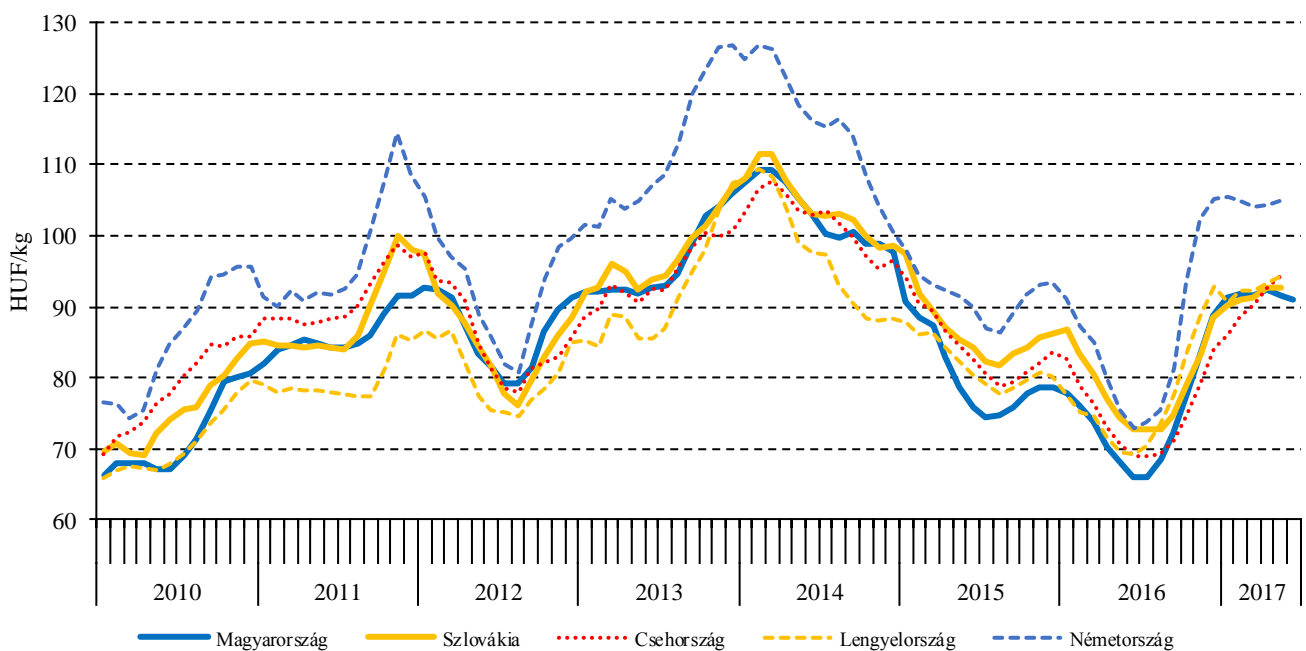
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2017)

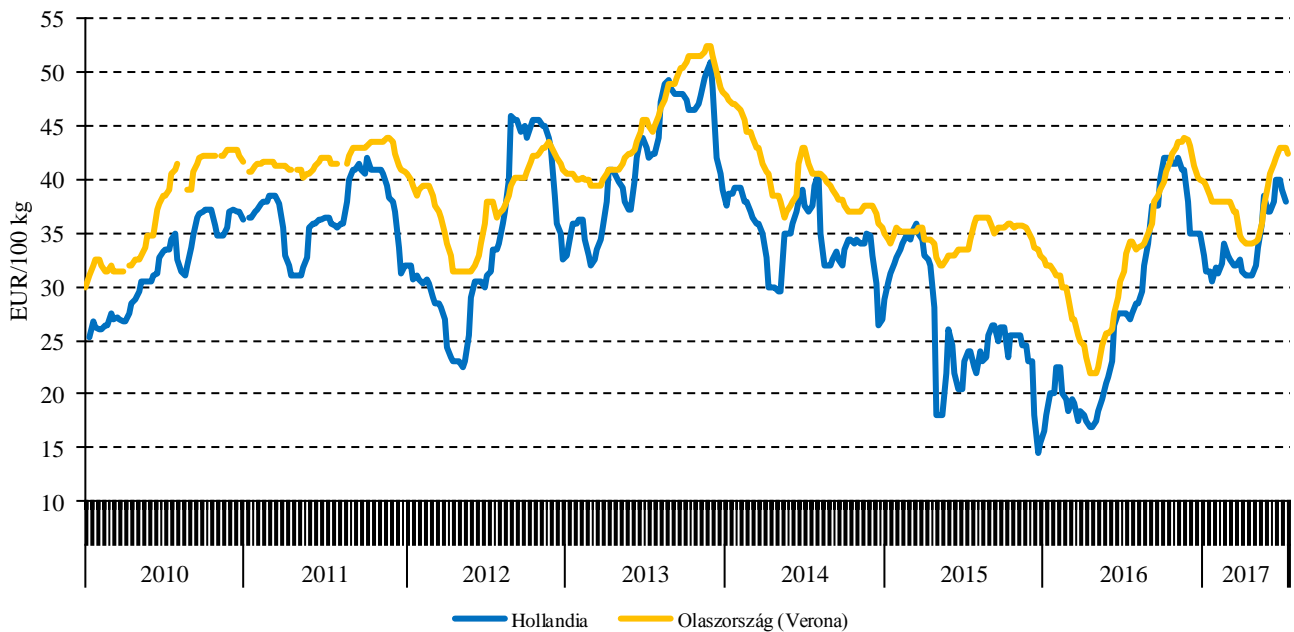
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2017)

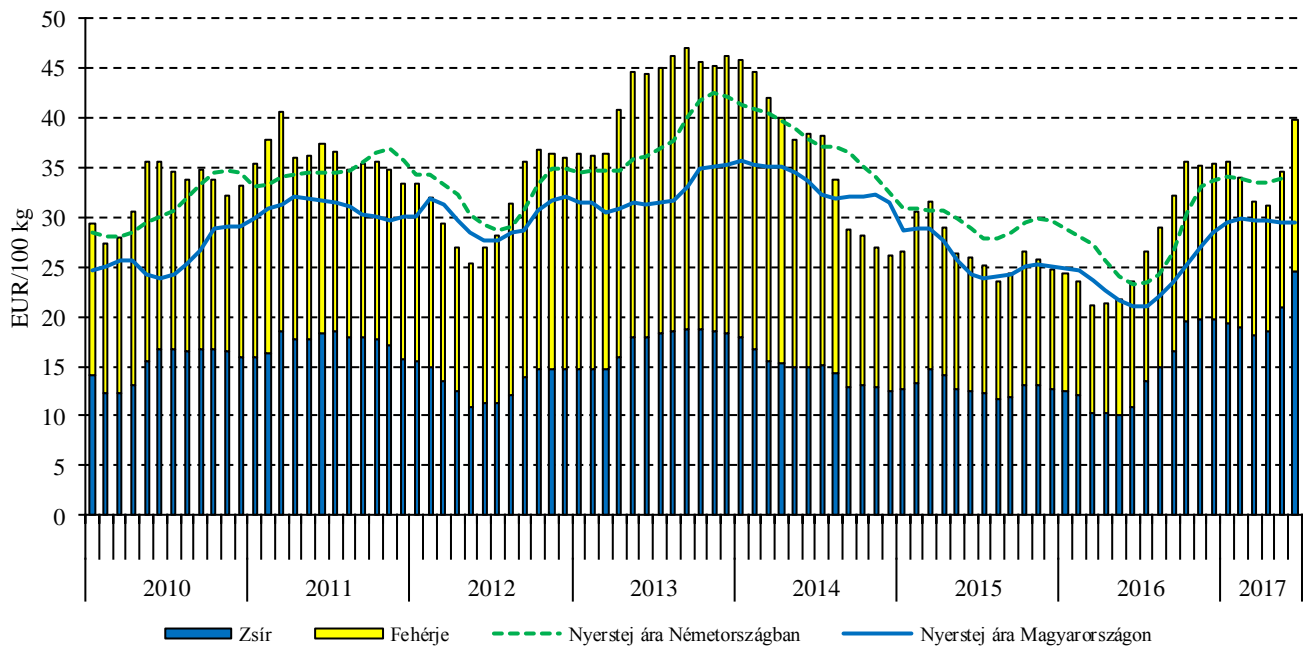
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2017)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2017)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	2016. VI.	2017. V.	2017. VI.	2017. VI./ 2016. VI. (százalék)	2017. VI./ 2017. V. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	64,68	88,25	88,09	136,19	99,81
Felvásárlás (tonna)	96 525	101 060	95 179	98,61	94,18
Átlagár (HUF/kg)	65,98	91,45	90,95	137,84	99,46
Fehérje (százalék)	3,25	3,26	3,20	98,54	98,20
Zsír (százalék)	3,66	3,65	3,59	98,09	98,38

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

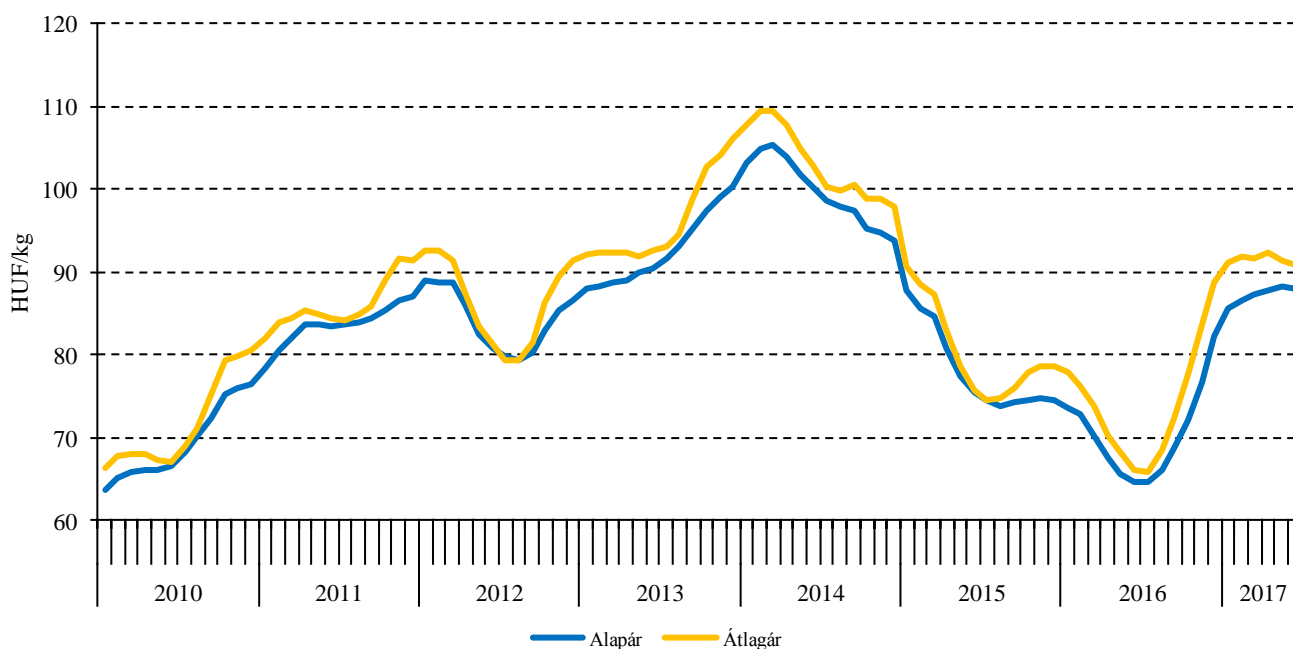
2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2016. VI.	2017. V.	2017. VI.	2017. VI./ 2016. VI. (százalék)	2017. VI./ 2017. V. (százalék)
Mennyiség (tonna)	11 521	12 305	13 625	118,26	110,73
Átlagár (HUF/kg)	63,40	90,90	102,02	160,91	112,23
Fehérje (százalék)	3,24	3,23	3,21	99,07	99,38
Zsír (százalék)	3,69	3,66	3,61	97,83	98,63

Megjegyzés: A 2017. májusi nyerstej kiviteli ár 2017. 07. 14-én módosult.

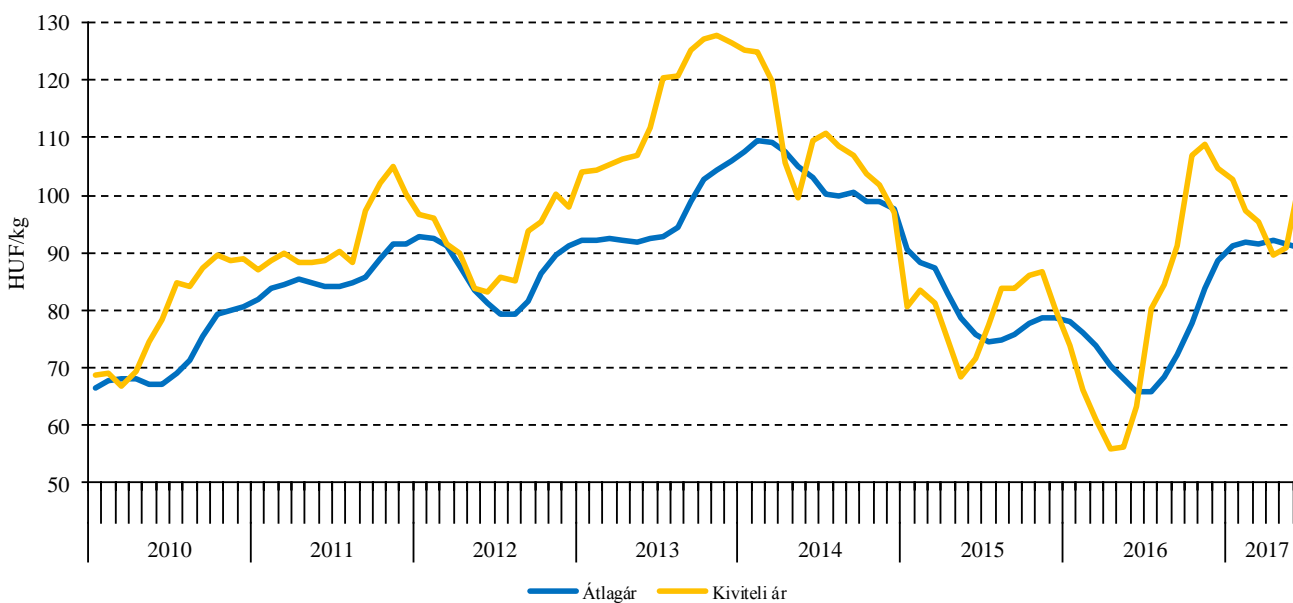
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2017)

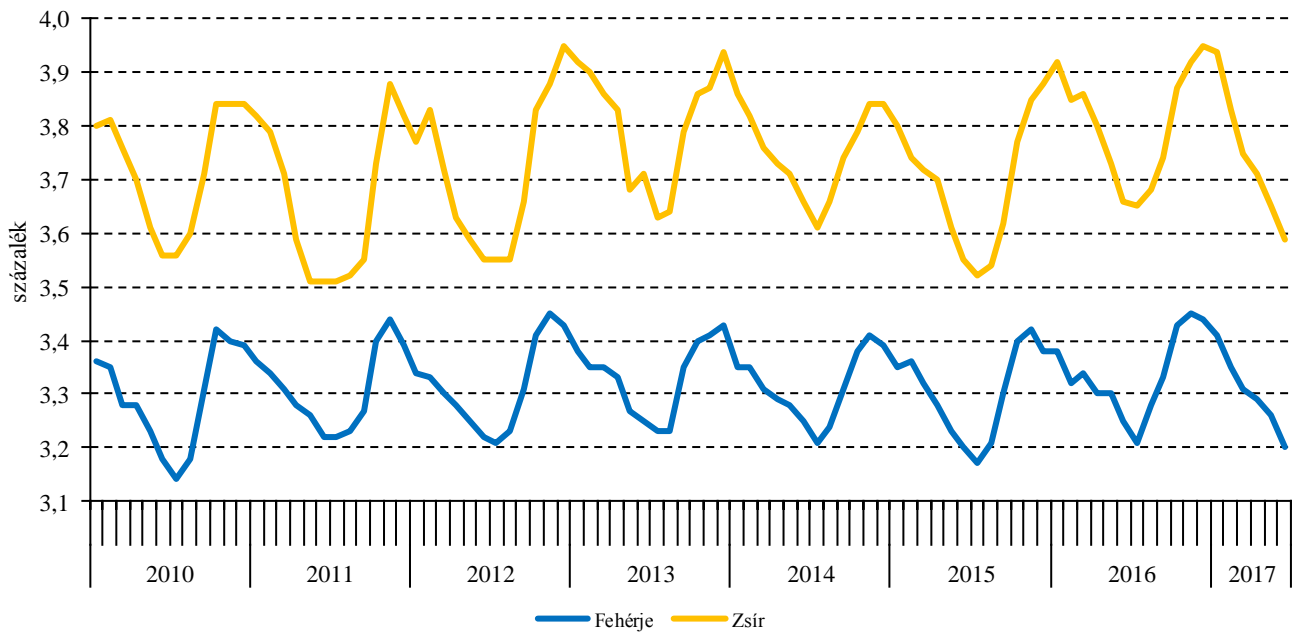

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2017)

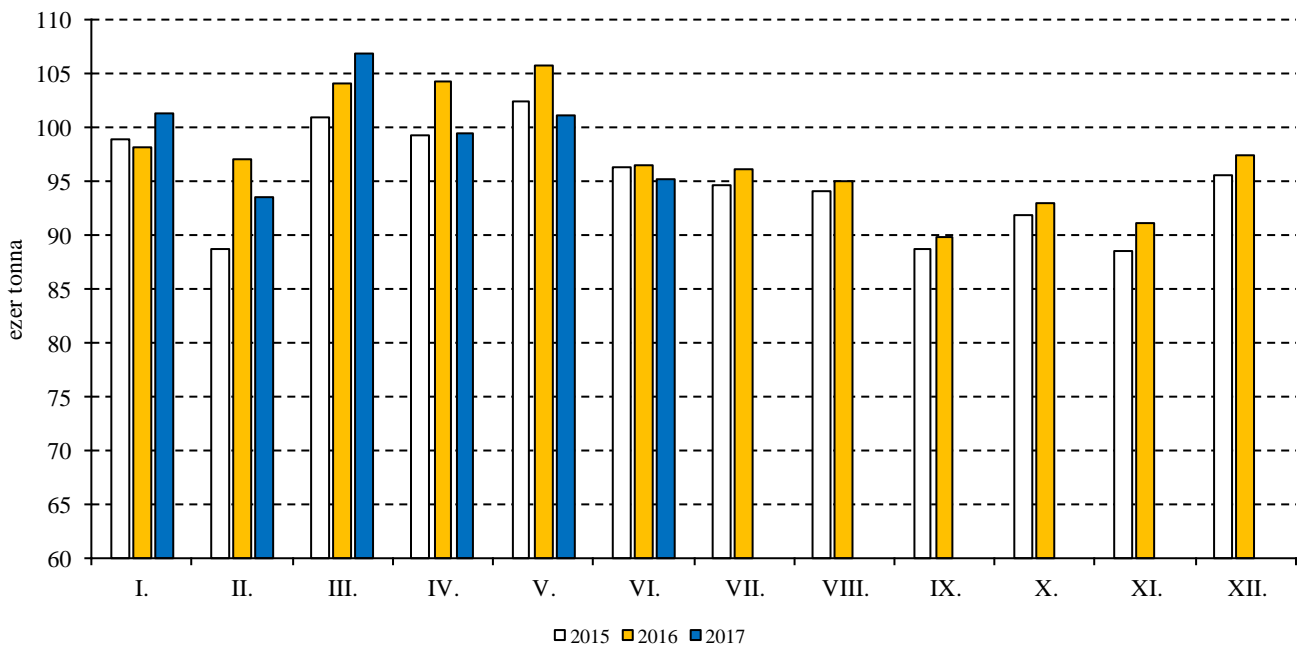

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2017)

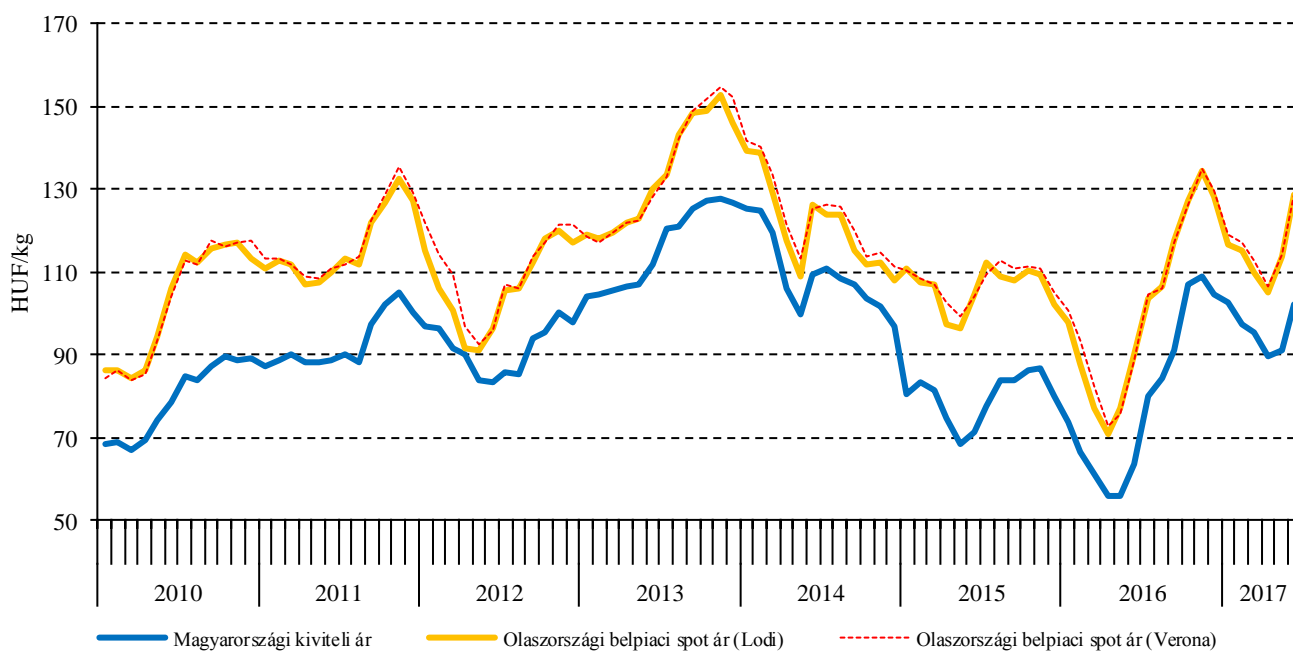
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2015-2017)

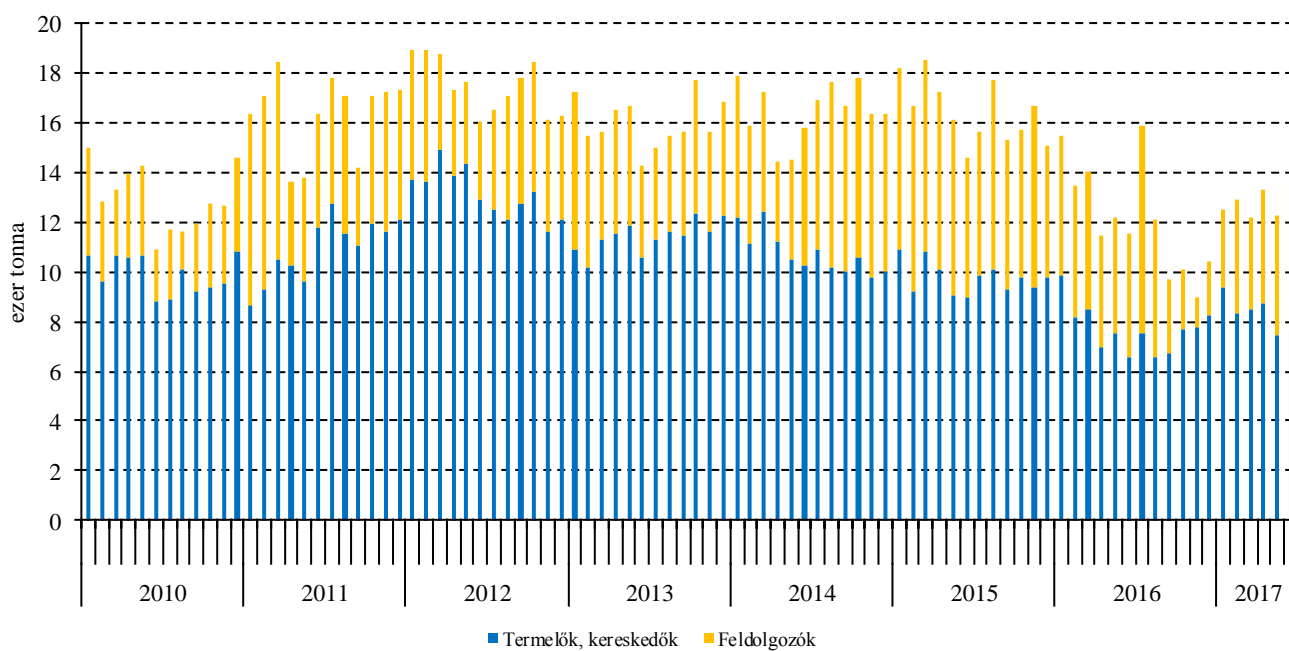
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2017)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2017)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2017. július 7-ig beérkezett adatok)

	2016. V.		2017. IV.		2017. V.		2017. V./ 2016. V. (százalék)	2017. V./ 2017. IV. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	29,77	93,62	34,58	107,71	34,68	107,47	114,79	99,78
Belgium	22,85	71,86	33,44	104,16	32,95	102,11	142,10	98,03
Dánia	27,42	86,23	35,76	111,39	34,68 ^{a)}	107,47 ^{a)}	124,63	96,48
Egyesült Királyság	25,43	79,97	30,94	96,38	30,39 ^{a)}	94,18 ^{a)}	117,77	97,72
Finnország	37,12	116,74	37,10	115,56	36,96	114,54	98,12	99,12
Franciaország	28,78	90,51	33,61	104,69	32,43	100,50	111,04	96,00
Görögország	37,56	118,12	37,96	118,24	37,90	117,45	99,43	99,33
Hollandia	25,00	78,62	36,00	112,14	35,57	110,24	140,22	98,31
Írország	23,99	75,44	31,66	98,62	31,28 ^{a)}	96,95 ^{a)}	128,51	98,31
Luxemburg	26,10	82,08	33,81	105,32	32,98	102,20	124,51	97,04
Németország	23,97	75,38	33,49	104,32	33,83	104,84	139,08	100,50
Olaszország	31,07	97,71	36,32	113,13	36,11 ^{a)}	111,90 ^{a)}	114,52	98,91
Portugália	27,59	86,77	28,72	89,46	28,60	88,63	102,14	99,07
Spanyolország	28,35	89,16	30,39	94,66	30,29	93,87	105,28	99,17
Svédország	29,60	93,09	36,70	114,32	36,26	112,38	120,72	98,30
Ciprus	54,71	172,05	55,12	171,69	54,42	168,65	98,02	98,23
Csehország	22,52	70,82	29,88	93,07	30,42	94,27	133,11	101,29
Észtország	21,19	66,64	31,06	96,75	30,76	95,32	143,04	98,52
Lengyelország	23,33	73,37	30,66	95,50	30,95	95,91	130,72	100,43
Lettország	18,24	57,36	29,23	91,05	28,82	89,31	155,70	98,09
Litvánia	17,94	56,42	27,73	86,38	26,79	83,02	147,15	96,11
Magyarország	21,67	68,15	29,62	92,25	29,50	91,45	134,19	99,13
Málta	43,97	138,28	44,81	139,58	44,81 ^{a)}	138,86 ^{a)}	100,42	99,48
Szlovákia	23,67	74,44	29,79	92,79	29,86	92,54	124,31	99,73
Szlovénia	23,46	73,78	28,66	89,27	28,47	88,23	119,59	98,83
Bulgária	24,73	77,77	30,00	93,45	29,33	90,89	116,87	97,26
Románia	21,81	68,59	28,79	89,68	26,90	83,36	121,53	92,95
Horvátország	28,78	90,51	31,06	96,75	30,87	95,67	105,70	98,88
EU-28	26,21	82,43	33,18	103,35	32,86	101,83	123,54	98,53

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} Az LTO becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2016. V.		2017. IV.		2017. V.		2017. V./ 2016. V. (százalék)	2017. V./ 2017. IV. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	24,07	75,26	31,60	99,74	30,57	101,50	127,02	96,74
Brazília	30,73	96,85	39,53	123,15	37,97	117,79	123,55	96,04
Japán	80,84	254,28	84,20	262,32	82,04	254,31	101,48	97,43
Svájc	52,50	165,17	54,48	169,65	–	–	–	–
Új-Zéland	25,35	79,72	33,03	102,89	31,78	98,49	125,36	96,22
USA	28,30	89,00	33,97	105,79	33,34	103,41	117,81	98,15

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsirtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2016. V.	2017. IV.	2017. V.	EUR/100 kg	
					2017. V./ 2016. V. (százalék)	2017. V./ 2017. IV. (százalék)
Belgium	Milcobel	22,27	34,01	34,01	152,72	100,00
Németország	Müller (Leppersdorf)	22,17	31,82	32,81	147,99	103,11
Németország	DMK	21,23	31,82	32,81	154,55	103,11
Dánia	Arla Foods DK	25,81	34,16	33,12	128,32	96,96
Finnország	Valio	–	35,10	35,10	–	100,00
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	29,00	32,66	32,51	112,10	99,54
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	30,68	33,62	33,70	109,84	100,24
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	27,87	31,74	31,88	114,39	100,44
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	29,22	32,06	32,06	109,72	100,00
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	23,62	31,19	30,64	129,72	98,24
Írország	Dairygold	22,56	31,58	32,80	145,39	103,86
Írország	Glanbia	21,00	30,88	31,87	151,76	103,21
Írország	Kerry Agribusiness	22,93	31,06	32,02	139,64	103,09
Olaszország	Granarolo (North)	36,35	38,77	38,77	106,66	100,00
Hollandia	DOC Cheese	21,25	–	–	–	–
Hollandia	FrieslandCampina	24,24	35,02	35,02	144,47	100,00
EU átlag	–	25,35	33,03	33,28	131,28	100,76

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2016. VI.	2017. V.	2017. VI.	HUF/liter	
				2017. VI./ 2016. VI. (százalék)	2017. VI./ 2017. V. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	105,92	138,21	138,81	131,06	100,43
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	132,70	152,66	152,11	114,62	99,64
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	138,53	160,63	160,67	115,98	100,03
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	106,03	137,50	137,87	130,03	100,27

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2016. VI.	2017. V.	2017. VI.	HUF/kg	
				2017. VI./ 2016. VI. (százalék)	2017. VI./ 2017. V. (százalék)
Adagolt vaj	1 190,34	1 362,76	1 382,02	116,10	101,41
Natúr vajkrém	782,83	846,30	843,78	107,79	99,70
Tehéntúró	523,95	617,40	612,06	116,82	99,14
Tejföl	342,01	397,59	400,82	117,19	100,81
Natúr joghurt	228,12	238,62	242,12	106,14	101,47
Gyümölcsös joghurt	318,91	355,21	345,91	108,46	97,38
Kefir	223,33	239,78	238,57	106,82	99,50
Trappista sajt	793,62	1 100,16	1 126,24	141,91	102,37
Ömlesztett sajt	1 018,77	1 055,06	1 067,76	104,81	101,20

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2016. I-IV.		2017. I-IV.		2017. I-IV./2016. I-IV. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	31 555	146 314	30 597	135 156	96,96	92,37
0402 Tej és tejszín ^{b)}	2 780	56	2 361	49	84,93	88,39
0403 Kefir, joghurt	17 386	1 149	18 433	3 397	106,02	295,77
0404 Tejsavó	2 385	11 571	2 514	12 241	105,41	105,79
0405 Vaj és vajkrém	2 489	193	2 224	297	89,35	153,44
0406 Sajt és túró	20 207	9 097	19 617	11 391	97,08	125,22

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2016. I-IV.		2017. I-IV.		2017. I-IV./2016. I-IV. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	4 777 065	12 743 968	5 401 015	15 651 842	113,06	122,82
0402 Tej és tejszín ^{b)}	1 533 811	44 893	1 615 319	40 903	105,31	91,11
0403 Kefir, joghurt	5 150 143	414 790	5 469 423	1 291 077	106,20	311,26
0404 Tejsavó	1 042 516	3 048 763	1 104 805	4 131 204	105,97	135,50
0405 Vaj és vajkrém	2 425 802	150 917	2 875 023	290 069	118,52	192,20
0406 Sajt és túró	16 190 262	10 481 341	18 794 848	13 346 795	116,09	127,34
Összesen	31 119 598	26 884 672	35 260 434	34 751 890	113,31	129,26

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

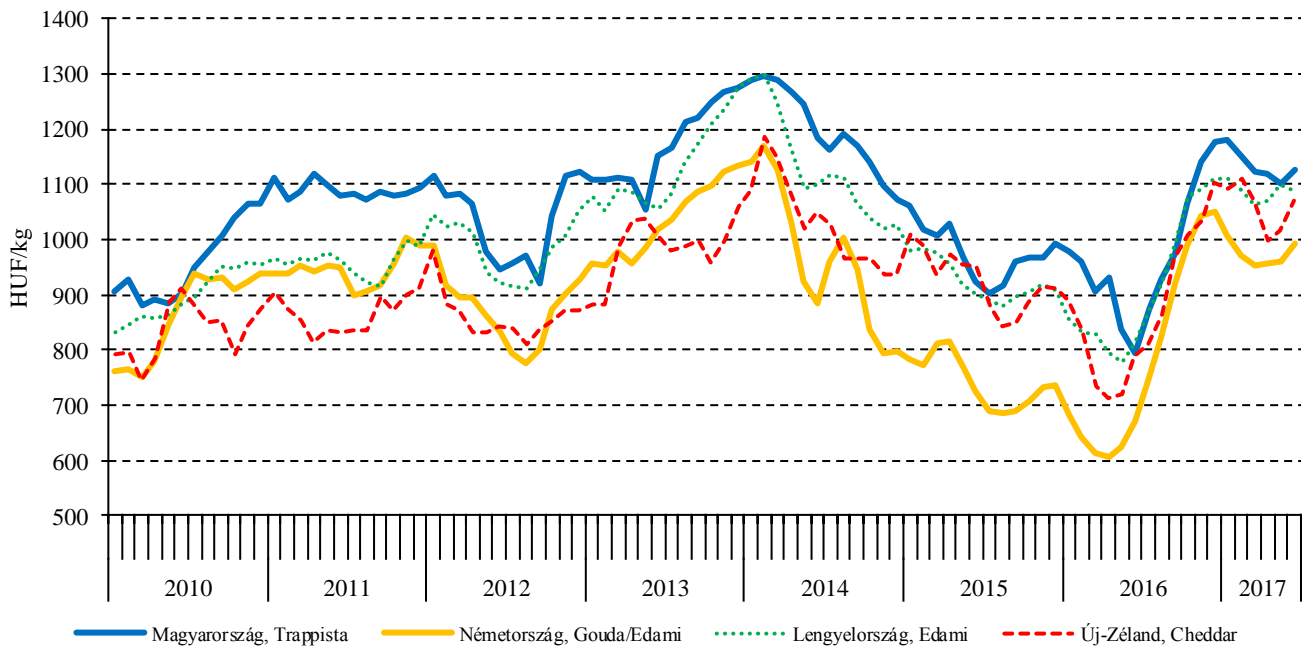
Megnevezés	HUF/kg					
	2016. I-IV.		2017. I-IV.		2017. I-IV./2016. I-IV. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	151,39	87,10	176,52	115,81	116,60	132,96
0402 Tej és tejszín ^{b)}	551,70	805,95	684,11	830,80	124,00	103,08
0403 Kefir, joghurt	296,22	361,13	296,72	380,04	100,17	105,24
0404 Tejsavó	437,11	263,48	439,46	337,49	100,54	128,09
0405 Vaj és vajkrém	974,70	779,97	1 292,91	977,05	132,65	125,27
0406 Sajt és túró	801,20	1 152,21	958,09	1 171,67	119,58	101,69

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

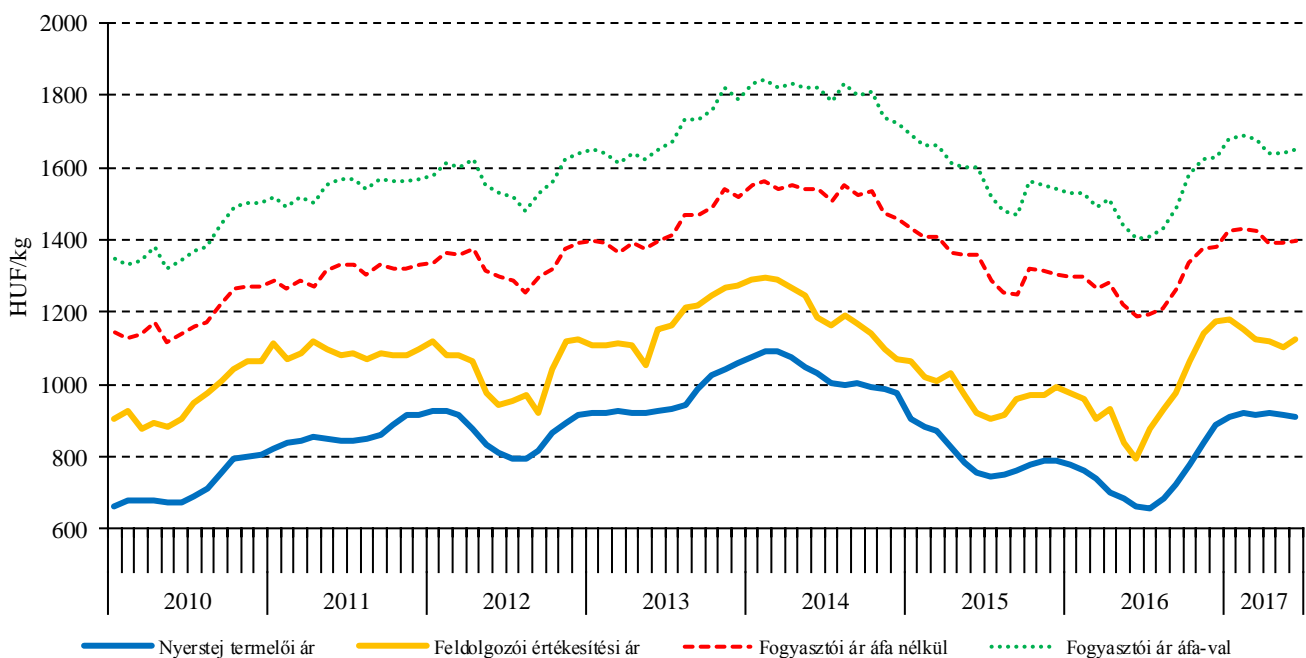
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

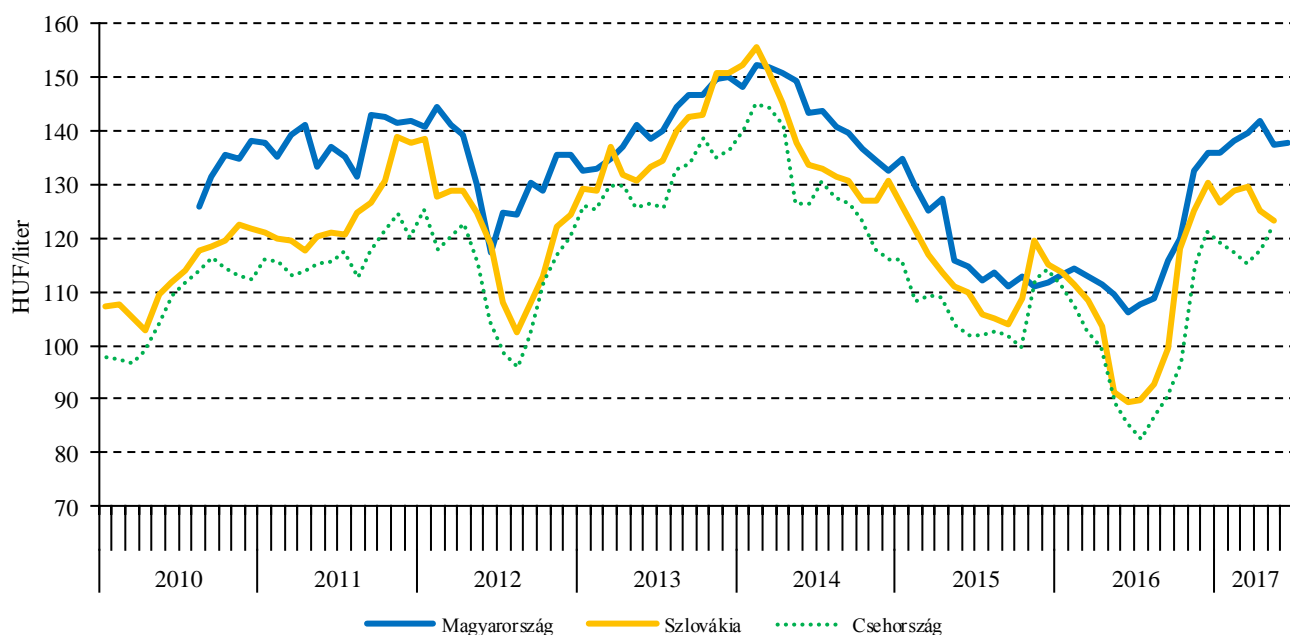
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutózsde – ZMP, Hannoveri árutózsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2017)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstaj árának felel meg.

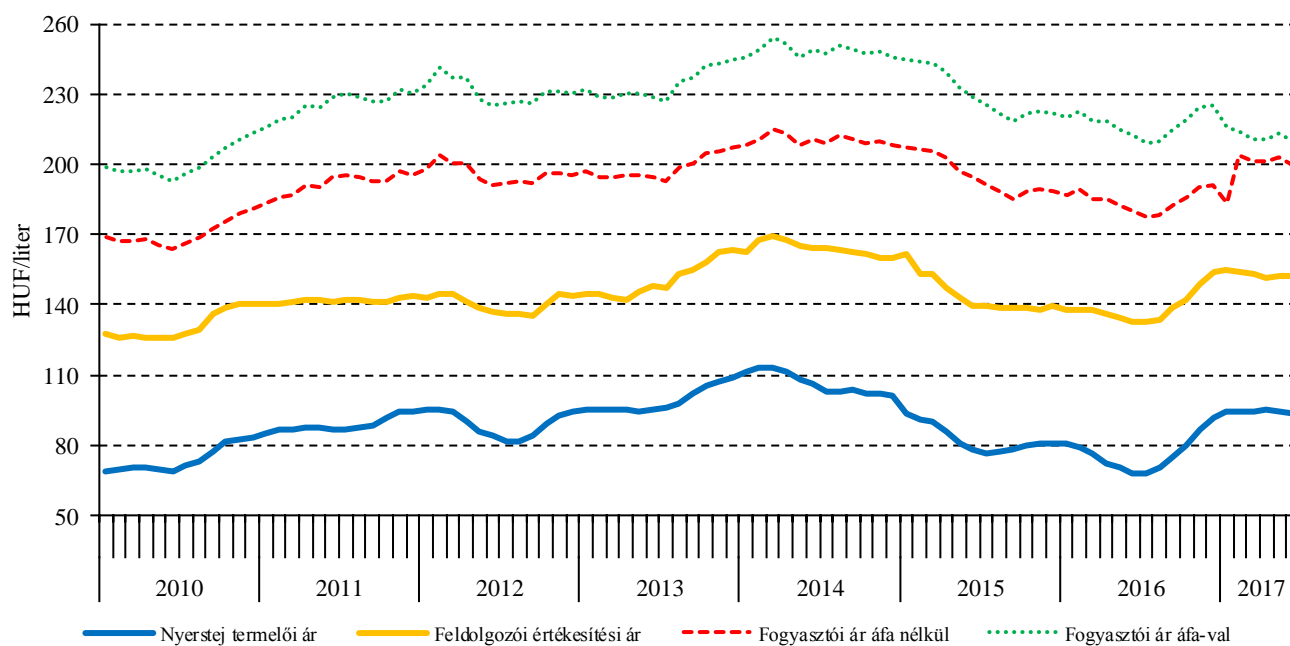
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

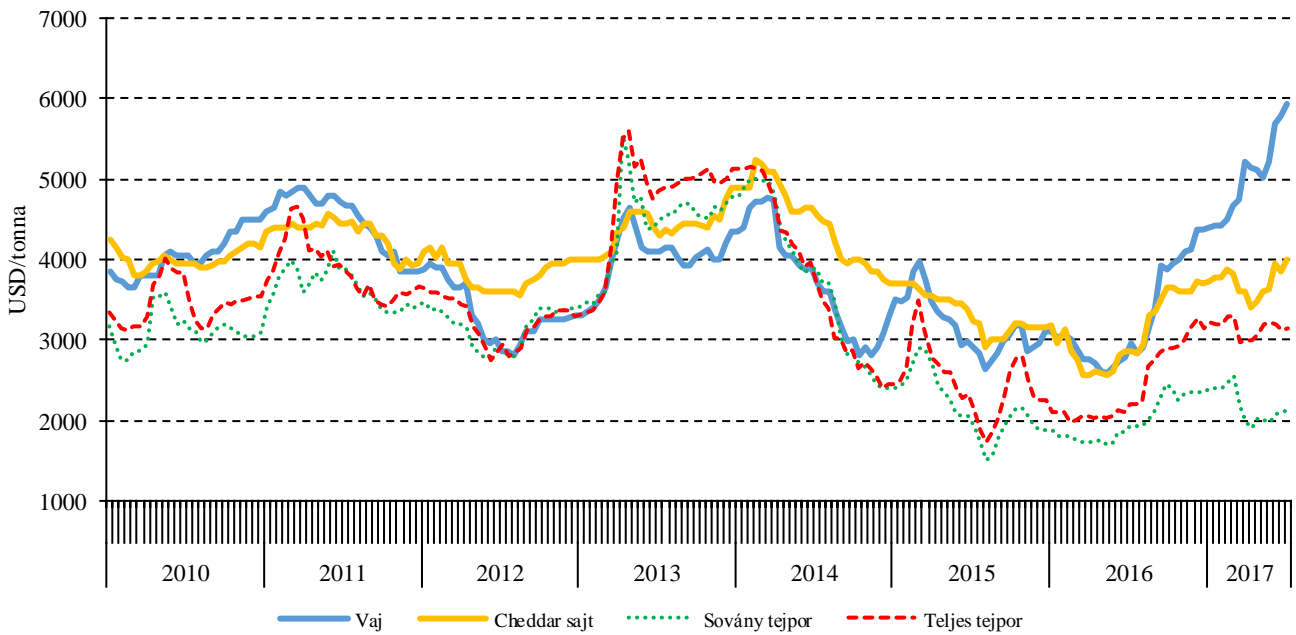
^{a)} 1,5 százalékos zsírtartalom dobozos tartós.

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2017)

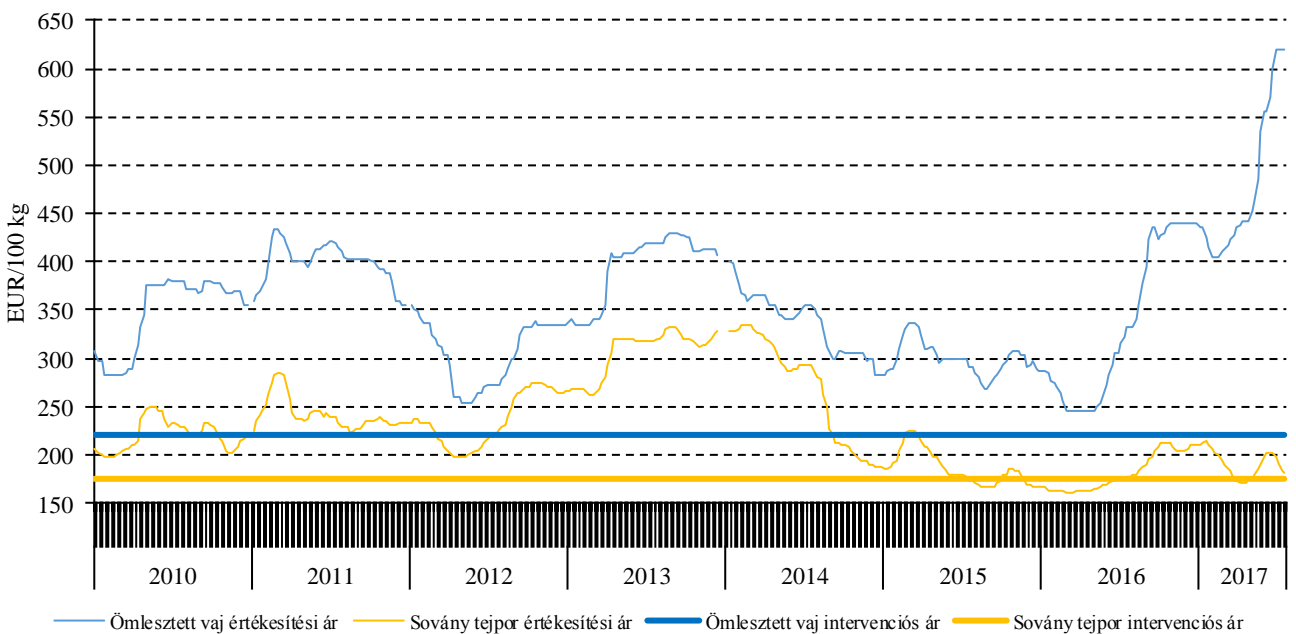

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztőrözött tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világgpiaci^{a)} értékesítési ára (2010-2017)

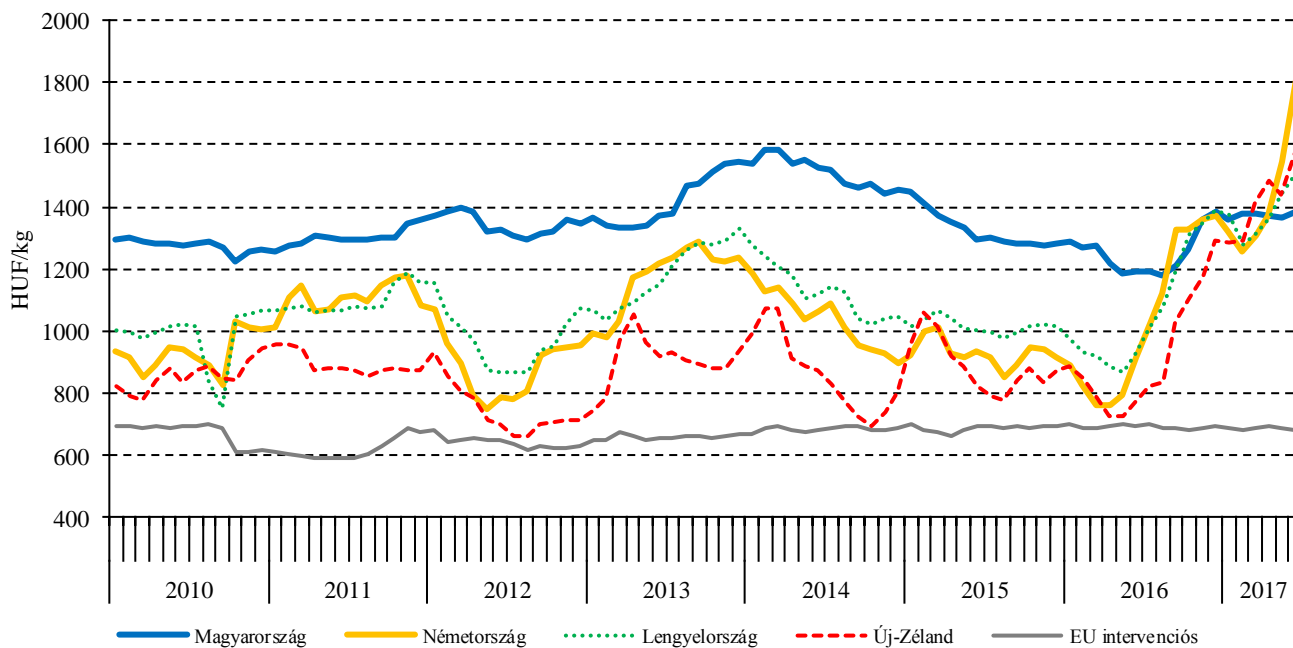
^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2017)

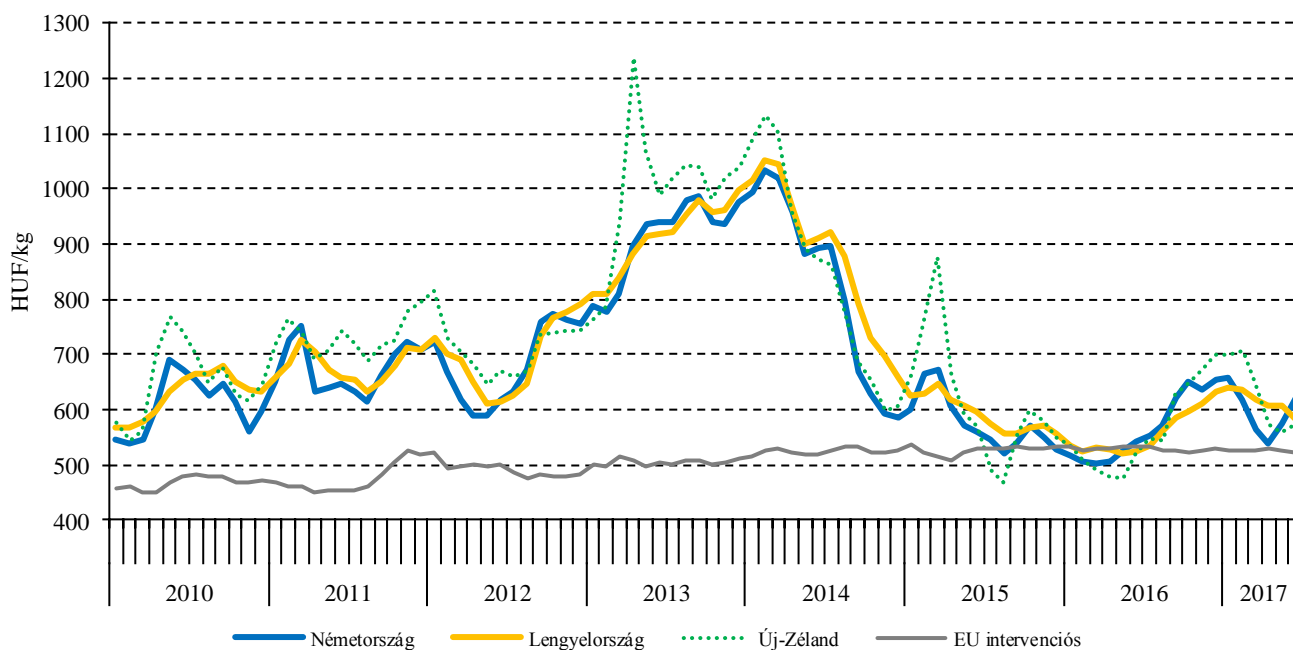
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

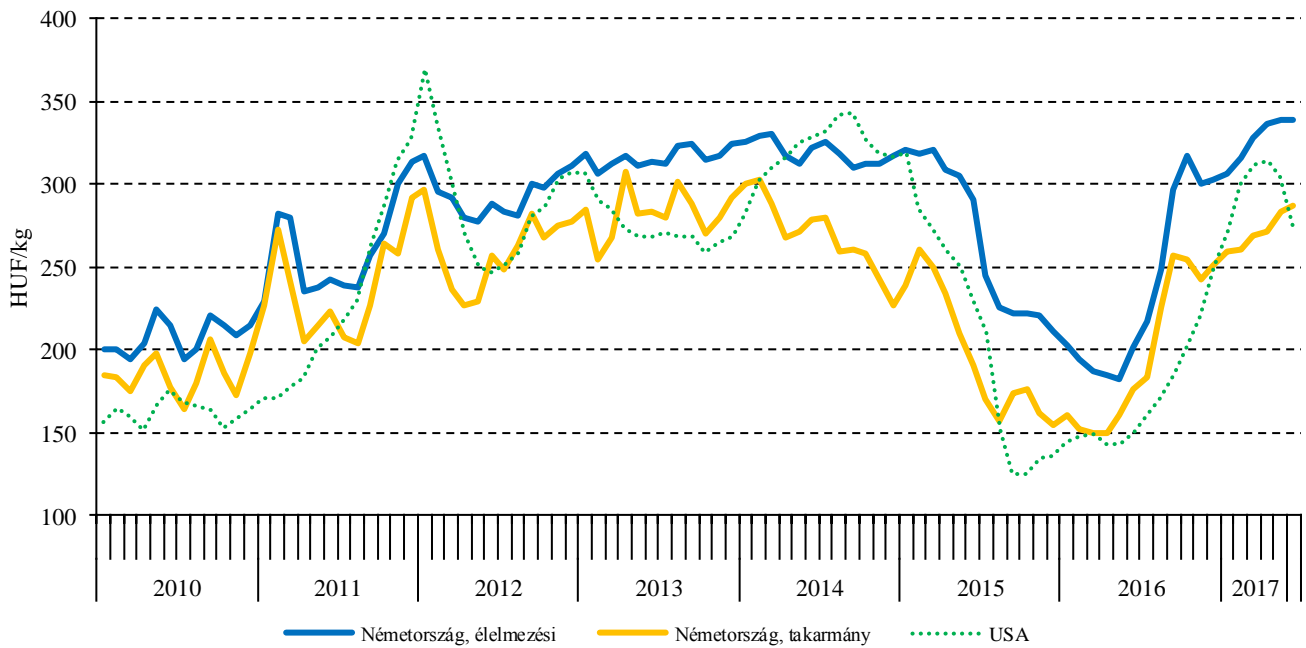
^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.
 Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpör havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

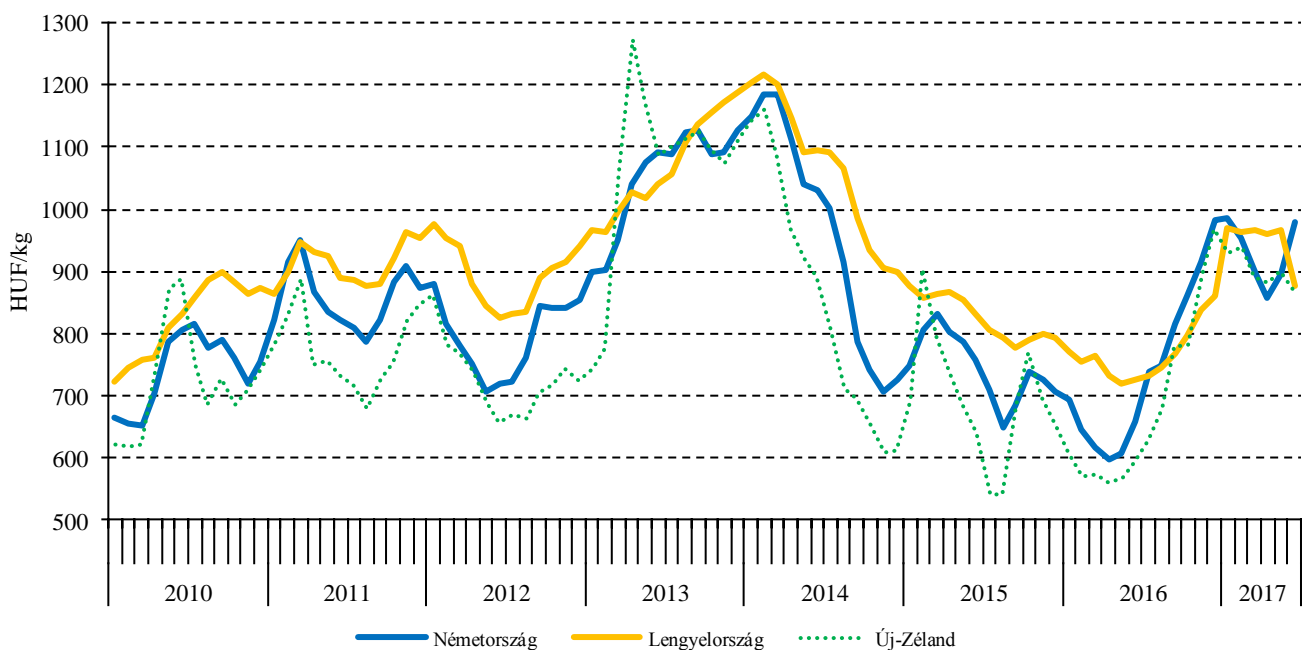
Forrás: ZMP, Kempeni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

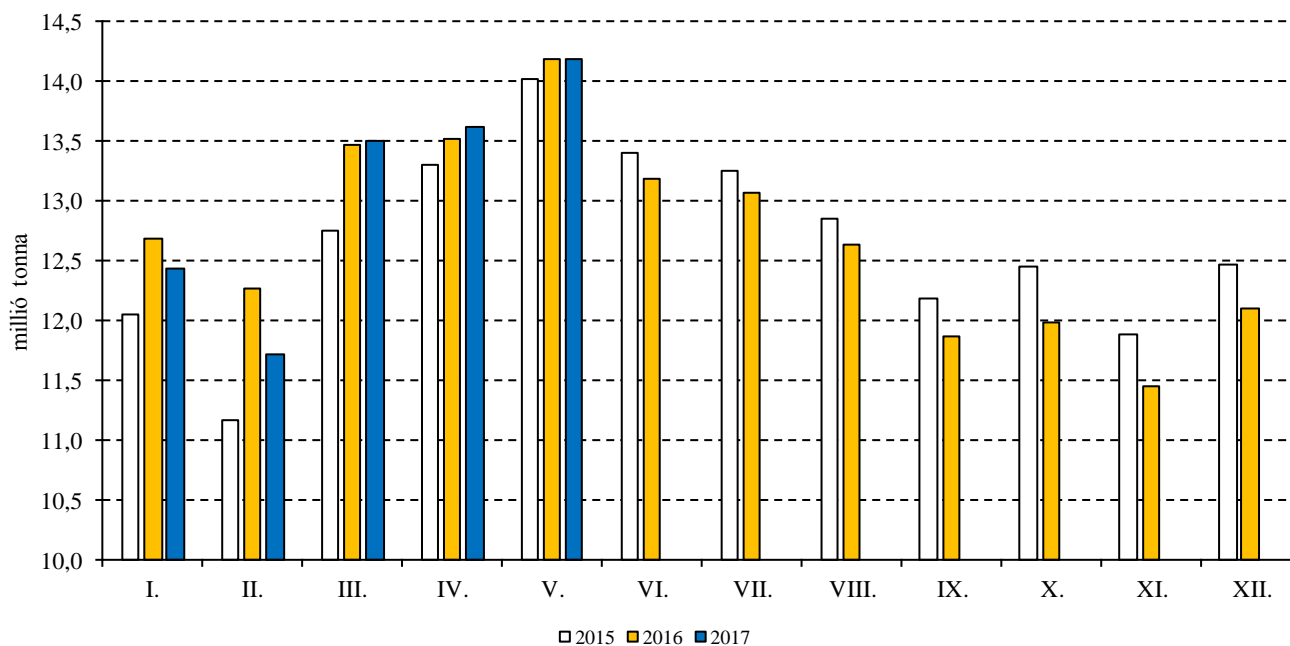
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2017)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA

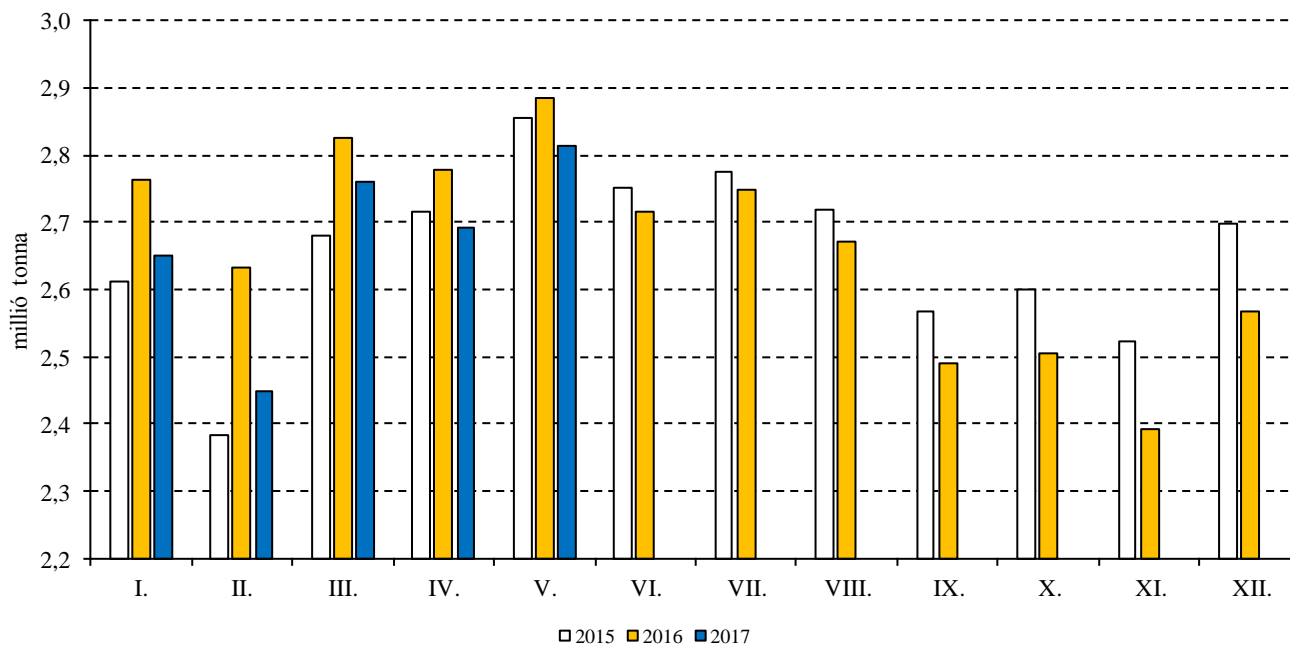
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

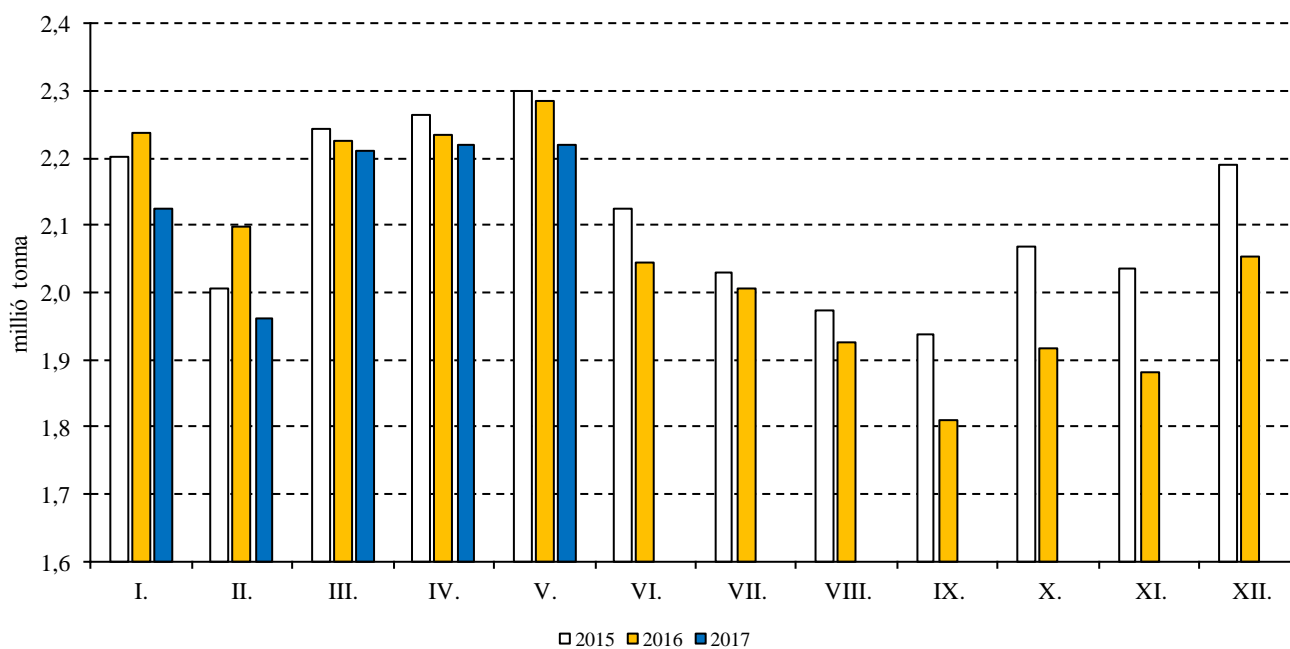
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

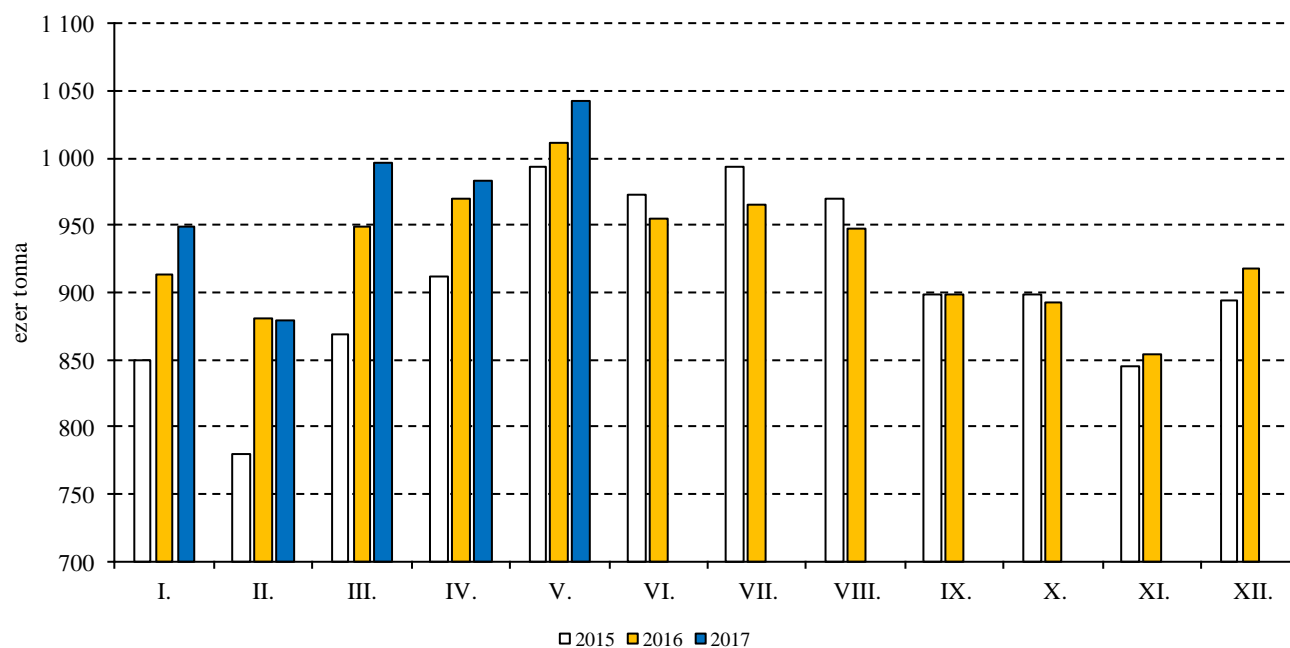
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

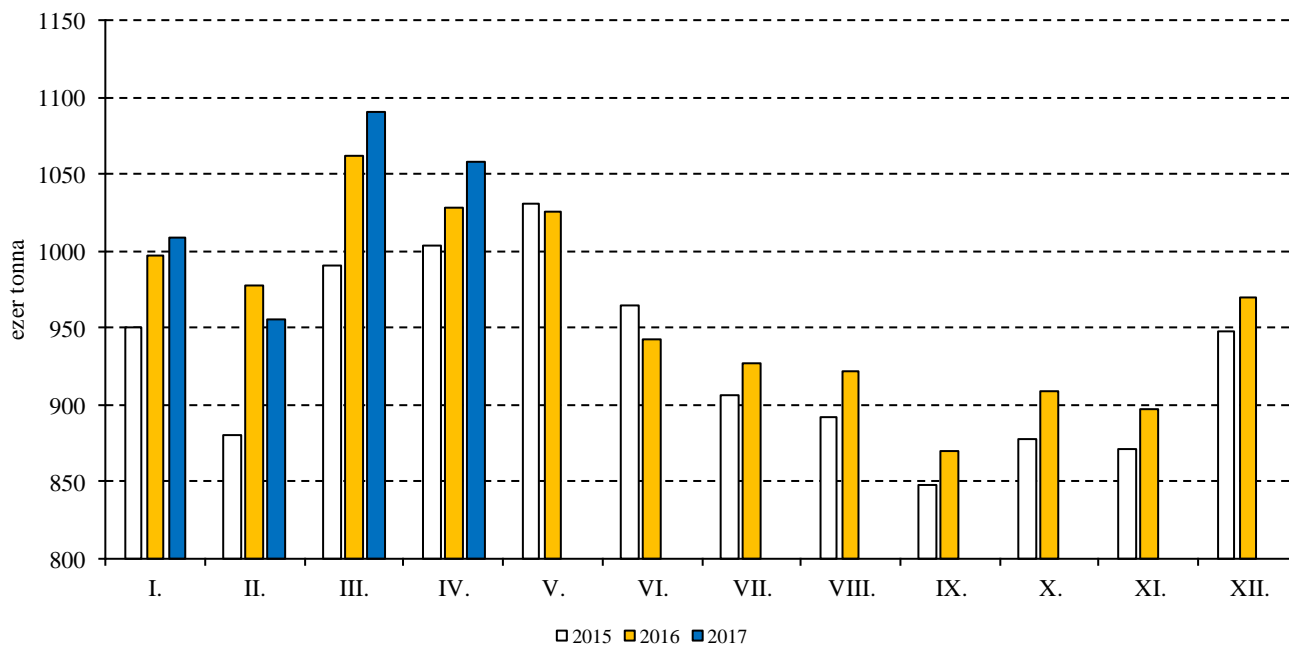
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

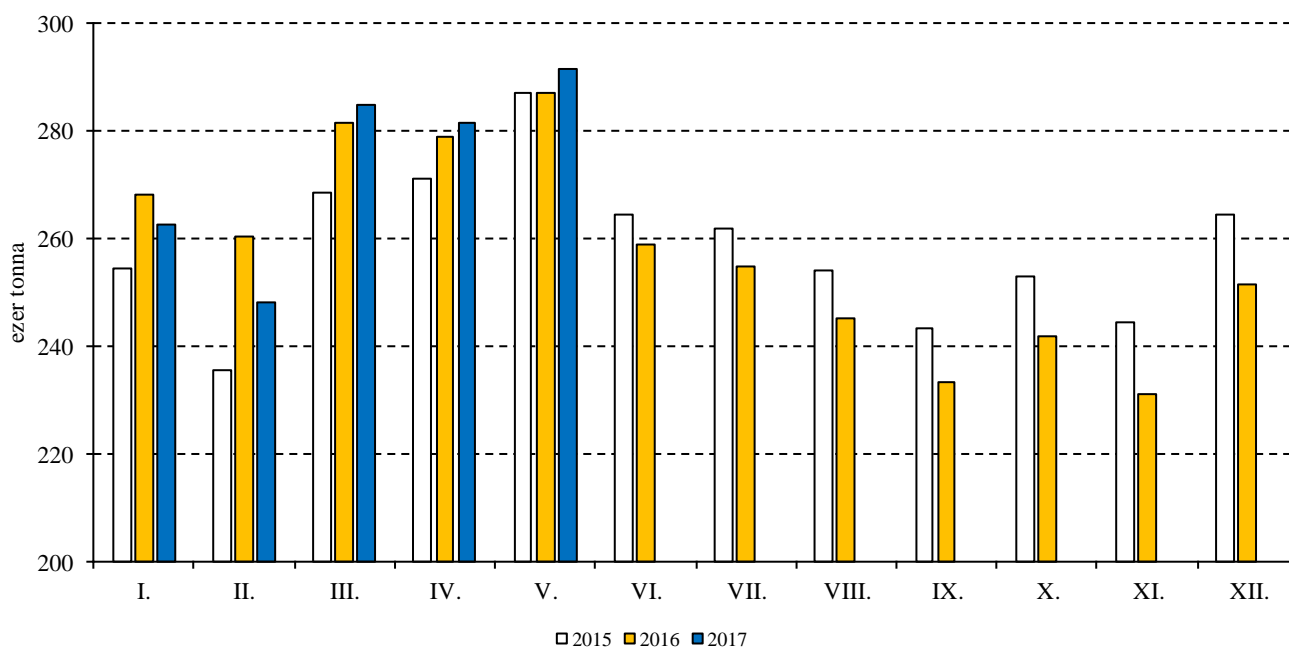
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

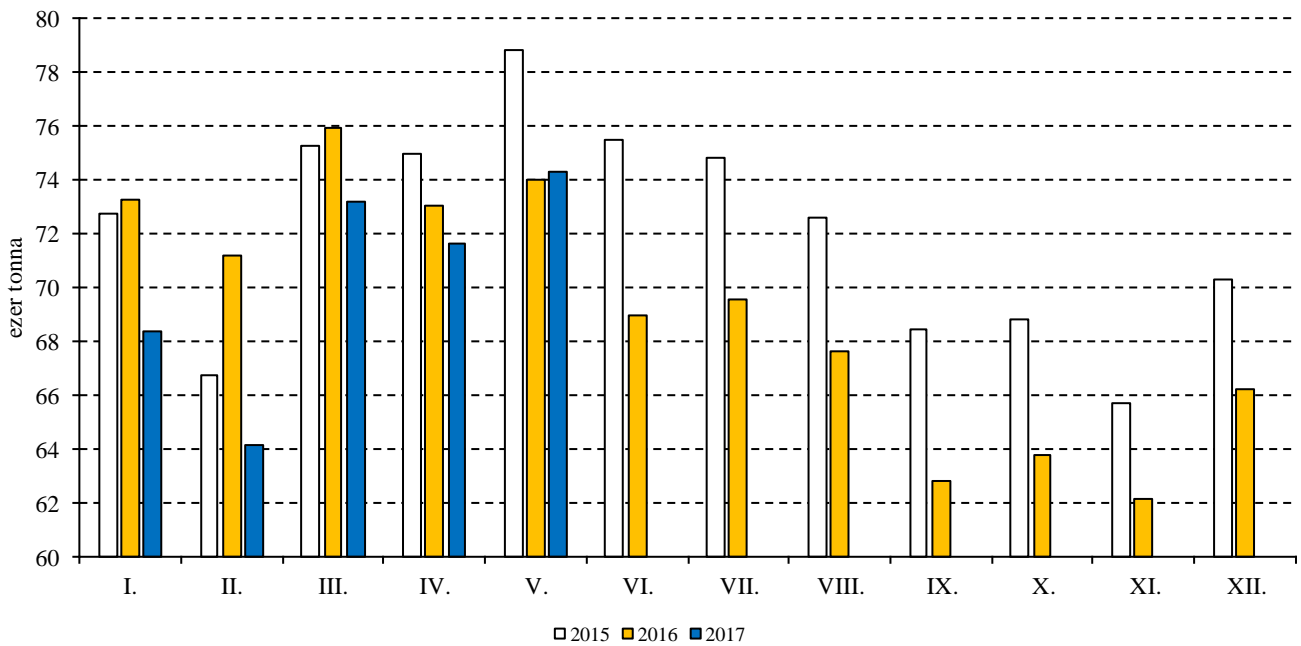
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

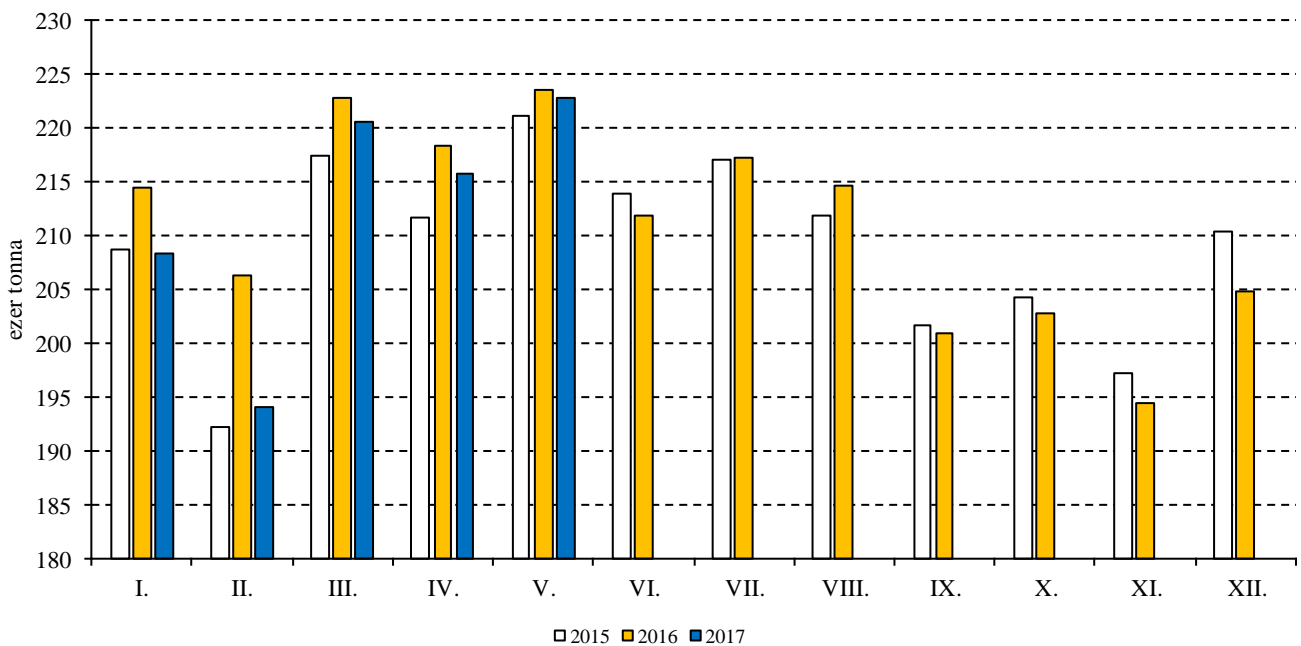
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

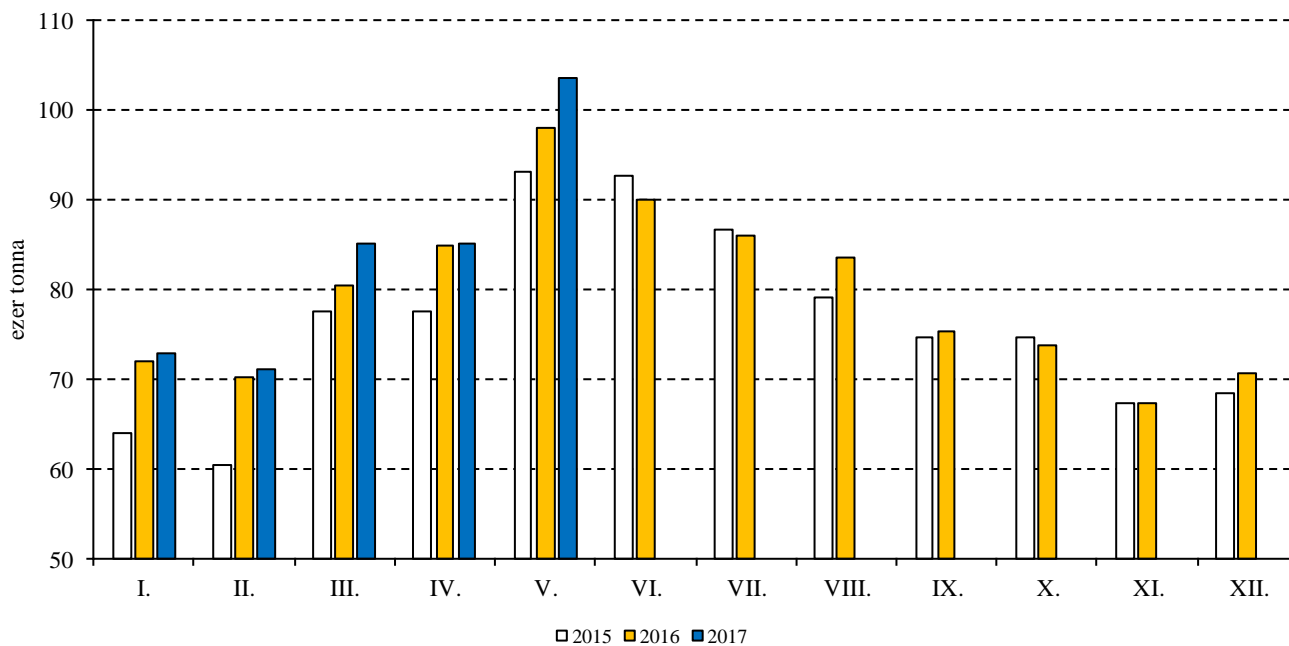
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

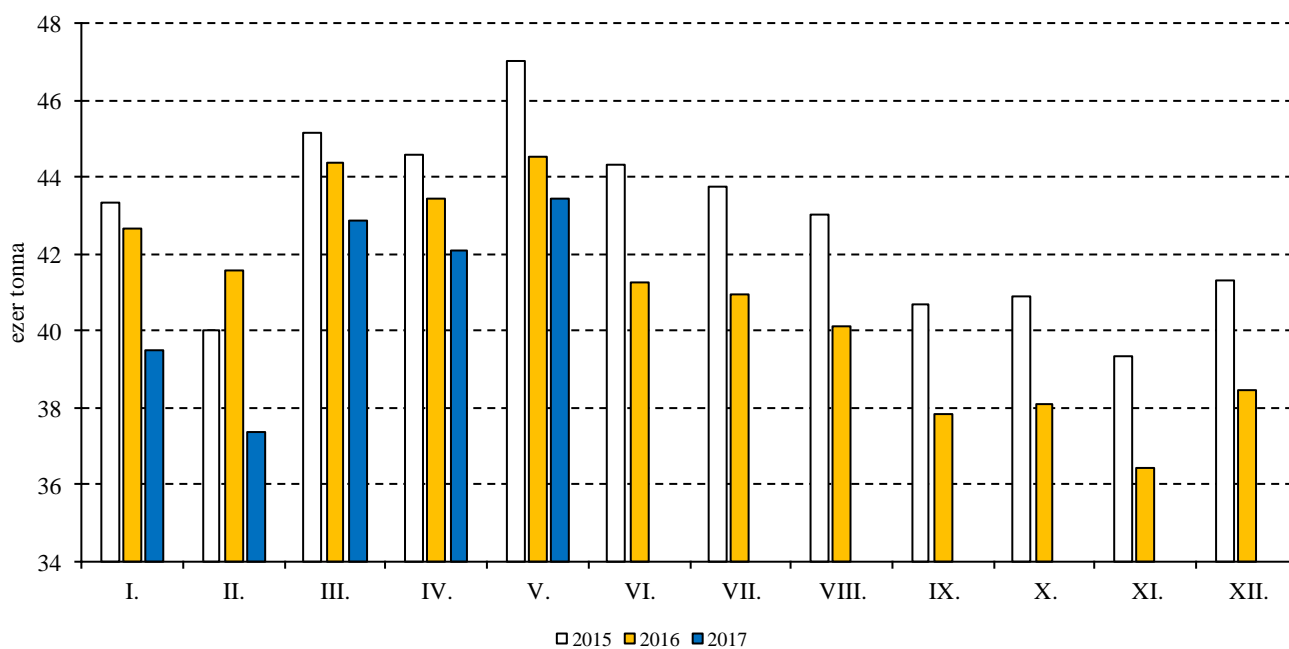
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

Forrás: INSSE

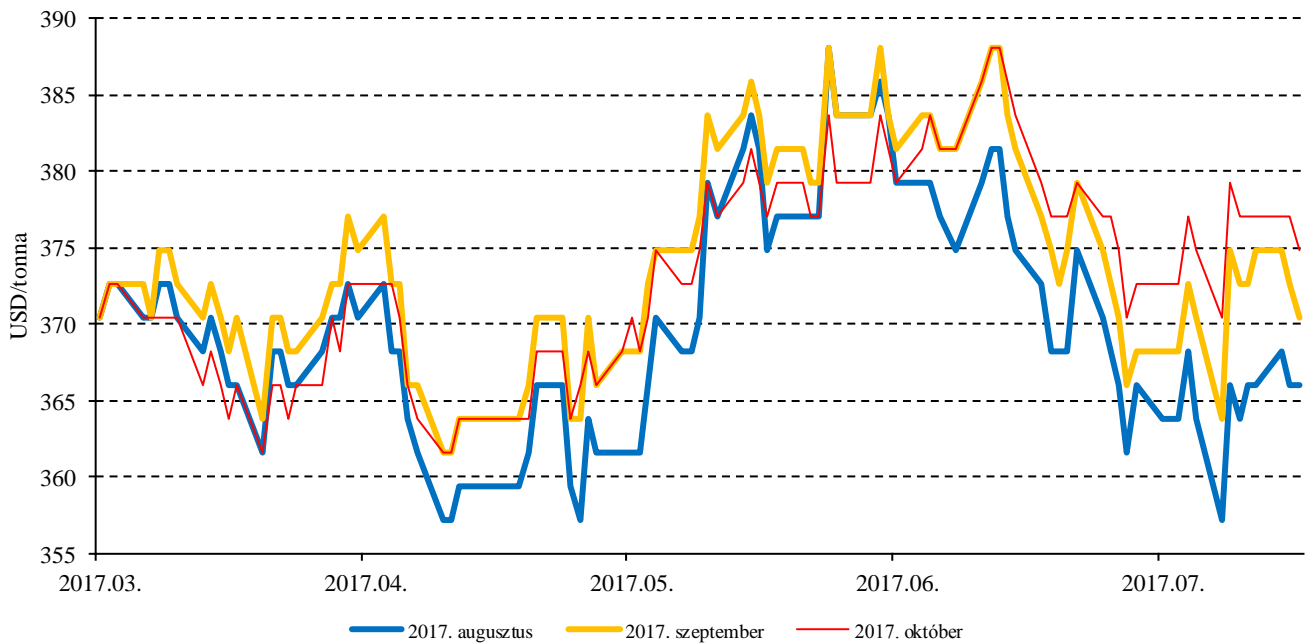
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2015-2017)

Forrás: DZS

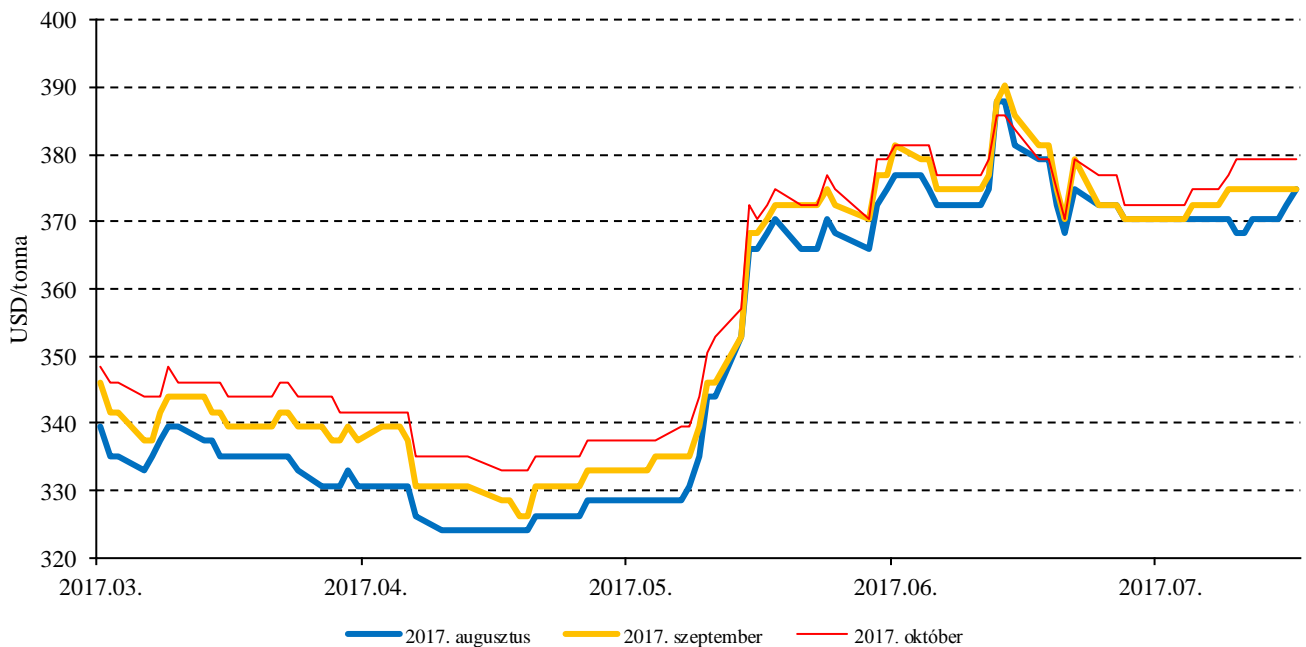
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

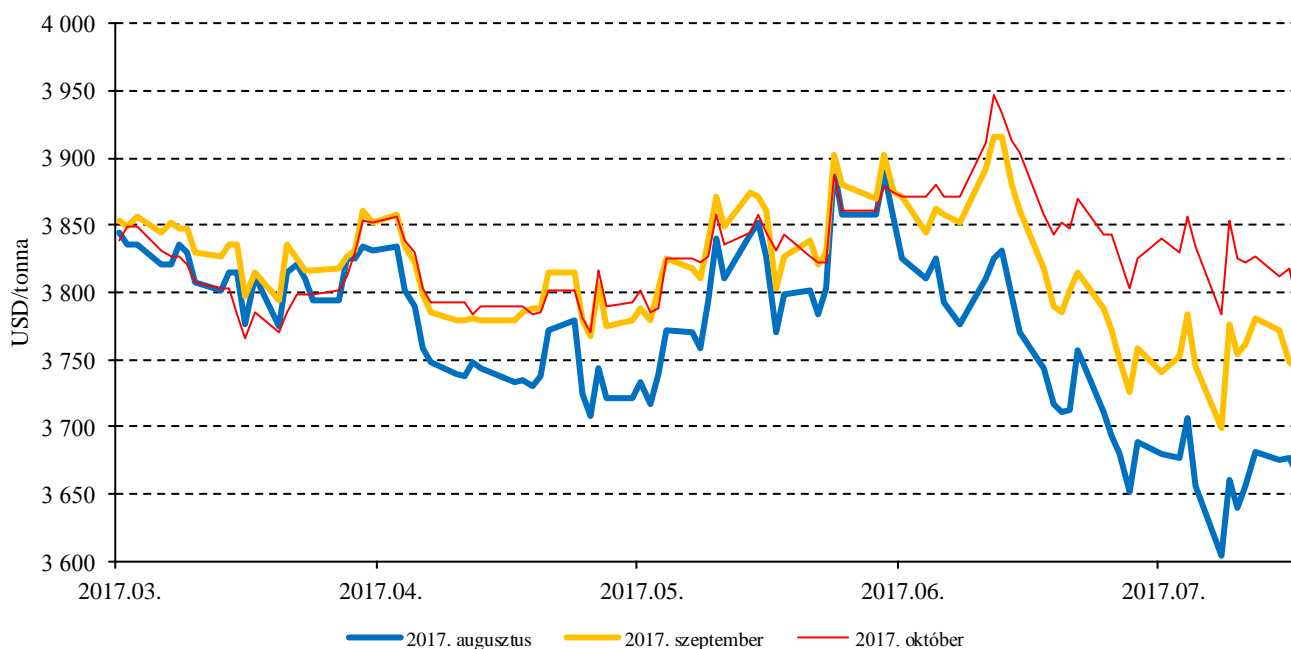
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

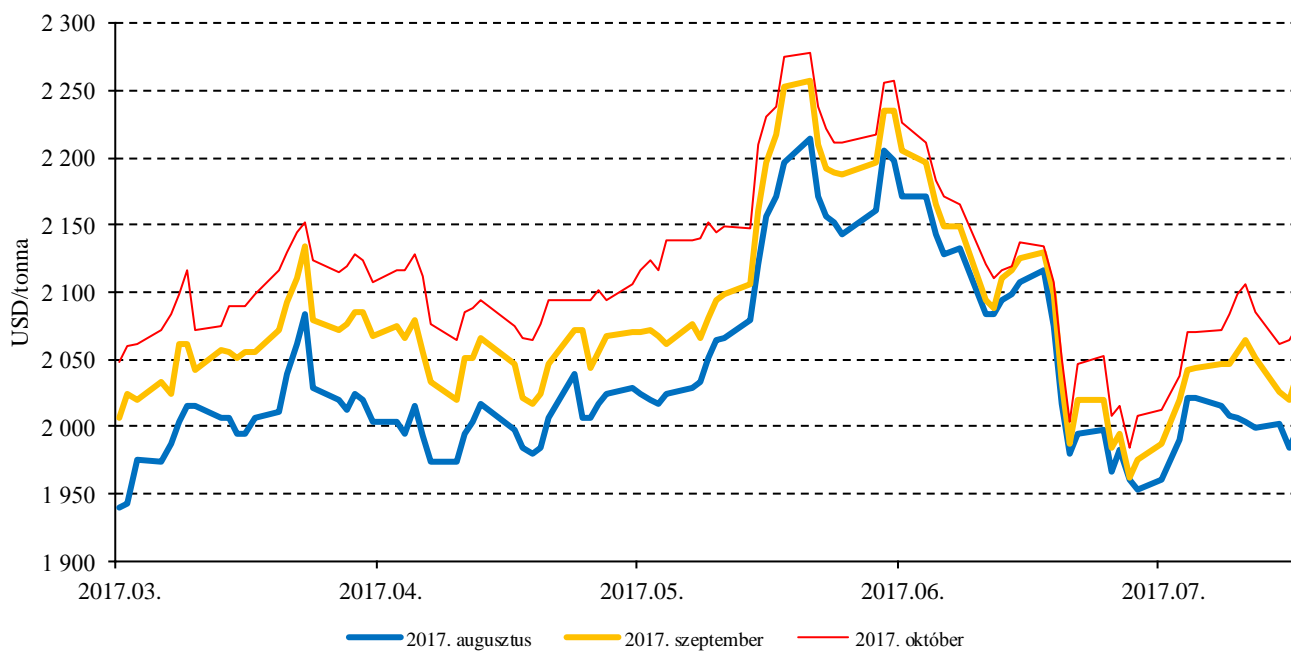
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
 Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

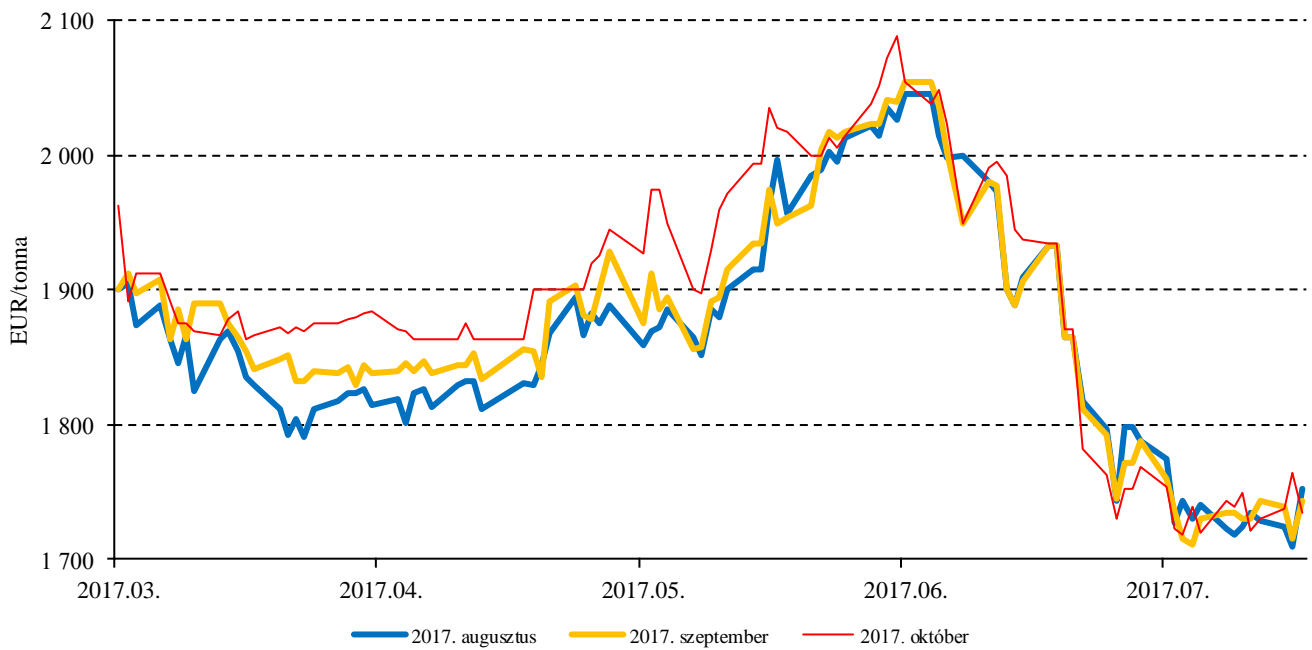
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

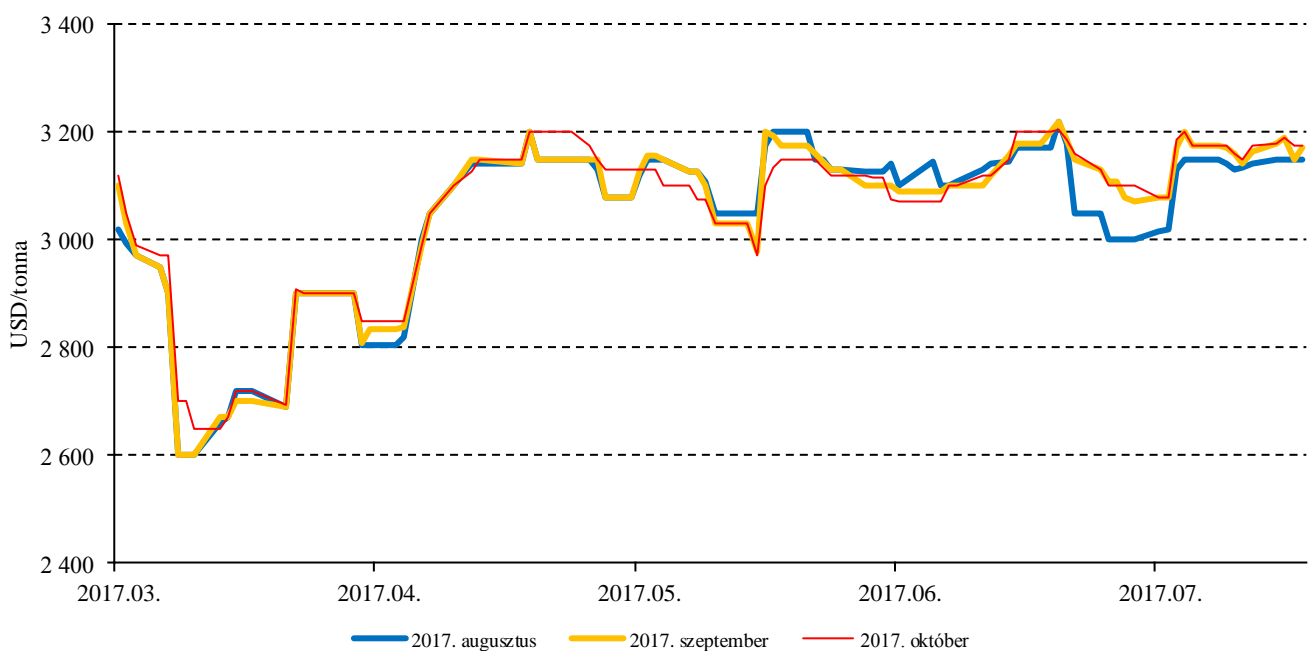
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2017)

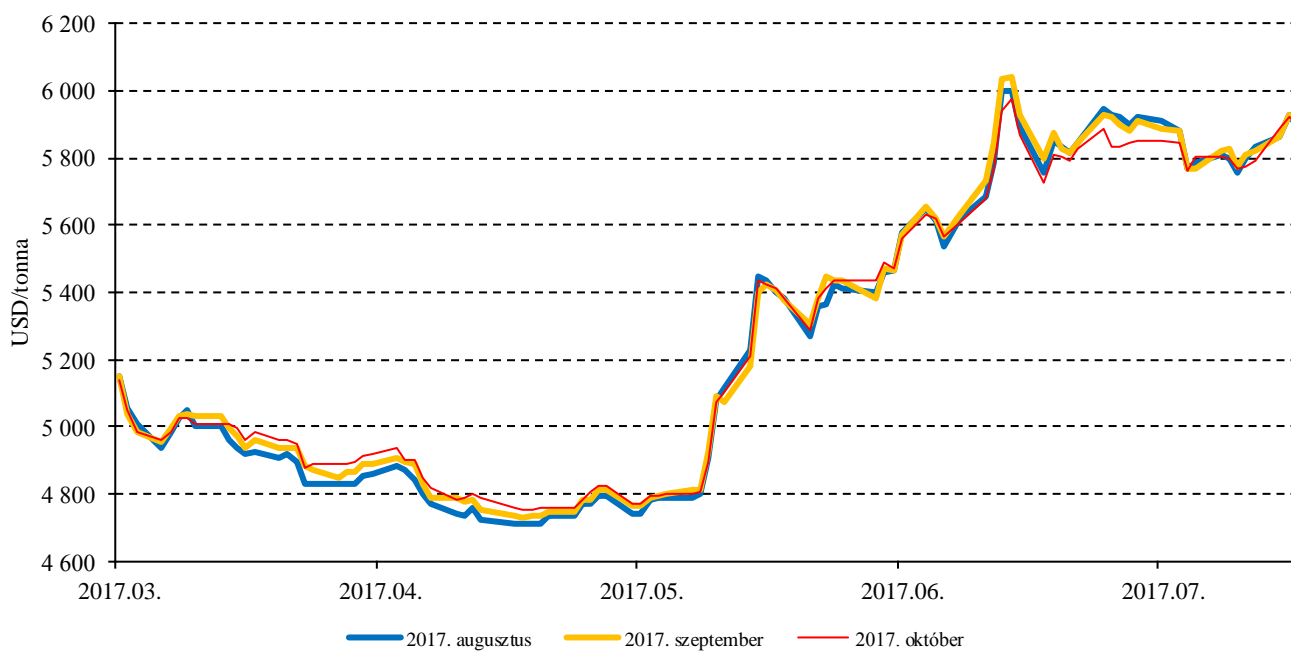
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2017)

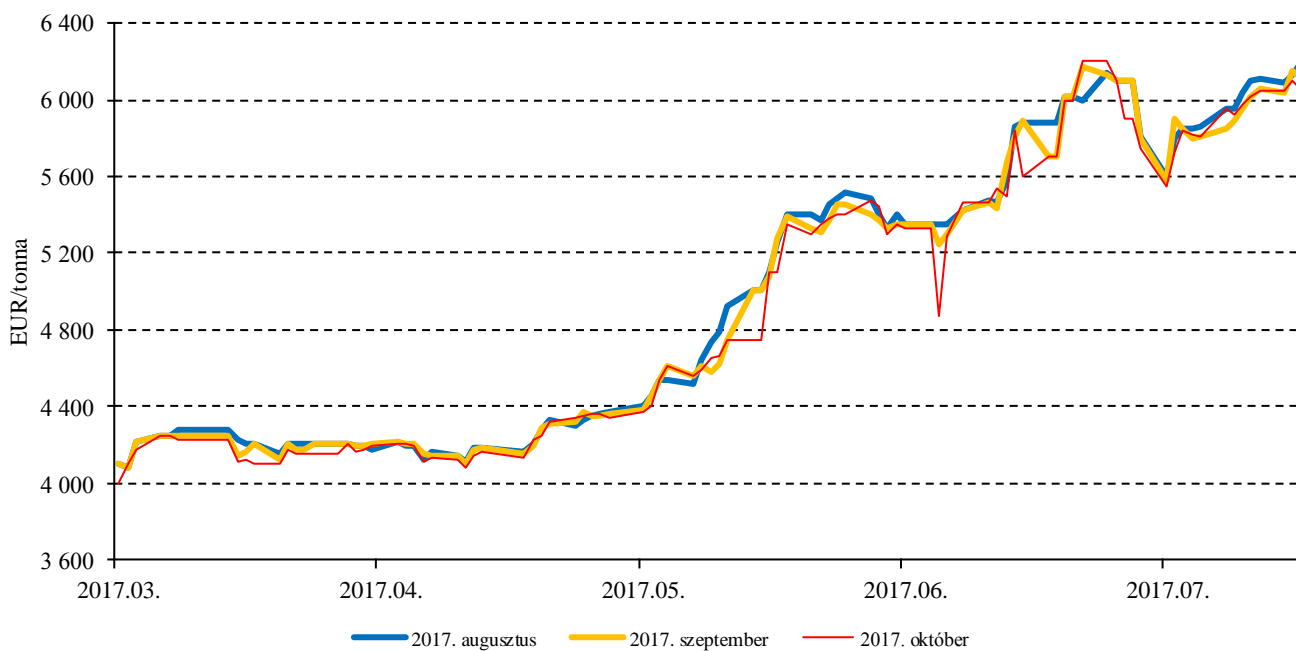
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2017)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejsiaca (2013-2018)

	2013	2014	2015	2016 ^{a)}	2017 ^{b)}	2018 ^{b)}	2017/2016 (százalék)	2018/2017 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,26	23,32	23,36	23,24	22,92	22,64	98,62	98,80
EU-15	17,82	17,94	18,15	18,09	17,89	17,77	98,90	99,36
EU-13	5,44	5,38	5,22	5,15	5,03	4,87	97,64	96,82
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 489	6 737	6 863	6 936	7 068	7 213	101,90	102,05
EU-15	7 040	7 272	7 359	7 417	7 528	7 641	101,50	101,50
EU-13	4 684	4 951	5 134	5 249	5 432	5 650	103,50	104,00
Tejtermelés (millió tonna)	153,94	159,72	162,97	163,79	164,52	165,77	100,45	100,76
EU-15	125,65	130,69	133,79	134,39	134,91	136,06	100,39	100,85
EU-13	28,29	29,03	29,18	29,40	29,61	29,72	100,73	100,36

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2011-2016)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^{a)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Európai Unió	139 000	140 100	146 500	150 200	151 000	151 300	100,53	100,20
Egyesült Államok	91 010	91 277	93 485	94 619	96 343	98 112	101,82	101,84
India	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	72 000	106,25	105,88
Kína	32 600	34 300	37 250	37 550	36 020	35 500	95,93	98,56
Oroszország	31 831	30 529	30 499	30 548	30 470	30 700	99,74	100,75
Brazília	23 008	24 259	25 489	24 770	22 726	24 208	91,75	106,52
Új-Zéland	20 567	20 200	21 893	21 587	21 224	21 900	98,32	103,19
Mexikó	11 274	11 294	11 464	11 736	11 956	12 200	101,87	102,04
Ukrajna	11 080	11 189	11 152	10 584	10 380	10 200	98,07	98,27
Argentína	11 679	11 519	11 326	11 552	10 191	10 395	88,22	102,00
Ausztrália	9 811	9 400	9 700	9 800	9 350	9 100	95,41	97,33
Kanada	8 614	8 443	8 437	8 773	9 100	9 450	103,73	103,85
Japán	7 631	7 508	7 334	7 379	7 420	7 400	100,56	99,73
Egyéb	9 243	9 110	9 302	9 600	9 660	9 738	100,63	100,81
Összesen	462 848	466 628	484 331	492 698	493 840	502 203	100,23	101,69

^{a)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

